

SOVIETAI IŠGABENĖ JAV LAKŪNUS I MASKVA

KREMLIAUS VICEPREMJERAS KOSYGIN UŽVEDĖ ROMOJE EKONOMINES DERYBAS

Gal Italijos vyriausybė pakvies Nikitą Chruščevą
ROMA. — Vadovaujant pirmajam vicepremierui Nikolai Kosygin'ui Italijos sostinė atvyko Kremliaus delegacija ekonominėms, prekybinėms deryboms. Kosyginas turi uždavinį išplėsti su italais ir kultūrinį bei politinį bendradarbiavimą.

Jis atvežęs italų liaudžiai sveikinimų nuo ministerių tarybos pirmininko Nikitos Chruščevo, pasakojosi Kosyginas pasitikusiems korespondentams.

L'Unita, komunistų partijos dienraštis, apibūdino Kosyginą kaip artimą Chruščevo padėjėją ir ryškia politinę asmenybę partijos ir vyriausybės priešakinėje eilėje.

Kaip Nikitai patekti į Romą?

Kosyginas ir jo delegacija turinti uždavinį priprašyti Italijos vyriausybę, kad ji pakviestų Nikitą Chruščevą į Romą. Italijos prezidentas Giovanni Gronchi yra viešėjęs (1960 m.) Maskvoj ir suteikęs viltį Chruščevui. Kadangi jis nėra Sovietų prezidentu (juo yra Leonid Brežnev), Gronchi nebuvo diplomatinio protokolo įpareigotas jį kviešti į Romą.

Kai Maskvon atvažiavo 1961 metais Italijos premjeras Amintore Fanfani, lydymas užs. reikalų ministerio Antonio Segni (dabartinio prezidento) Chruščevui pasidarė aišku, kad anksčiau ar vėliau jį turės pakviesti į šventąjį Miestą.

To dar mažai. Romoj esant, norėtųsi pamatyti ir popiežių. Tai būtų didelė pasaulinė sensacija, bet nebe tokia didelė, kai Jonas XXIII priėmė privačiai audiencijai Chruščevo dukterį Radą ir jos vyrą A. Adžubei.

Einaudi leidyklos išleista knyga su Chruščevo politinėmis kalbomis nuo 1956 metų tarnauja Italijos-Sovietų santykių pagerinimui. Nikita rašo įžangoj, kad rusai mėgsta italus.

Italija padeda Sovietams

Italijos yra vienintelė Nato valstybė, kuri nežūrint JAV protestų eksportuoja į Sovietų Sąjungą 36 inčų alyvos vamzdžius, kurie tiekami per Ukrainą, Lenkiją iki Rytų Vokietijos ir Klaipėdos.

Kai Vakarų Vokietijos privati firma pažadėjo Sovietams parduoti vamzdžių, užteko Washingtono įspėjimo, ir sutartis buvo atšaukta. Vokiečių vieton siūlėsi Sovietus aptarnauti alyvos vamzdžiais angliai, bet buvo amerikiečių sugėdinti ir geruoju prikalbinti nuo to atsakyti.

Amerika italų neperkalbėjo. Washingtonas, jau ir taip būdamas bloguose santykiuose su de Gaulle, susilaikė nuo didesnio italų spaudimo. Italija nepajėgia vamzdžių pakankamai priimti ir pristatyti. Tai yra viena iš kelių priežasčių, kad Sovietai ligi šiol naftatiekio nepabaigė, nors pagal planą tai turėjo padaryti praeitą rudenį.

Amerikos civilis lakūnas Max Conrad, 62 metų, daugiau perskridęs vienas lėktuvu Atlantą negu bet kuris kitas lakūnas, nukrito ant ledo salos prie Grenlandijos. Jis gabeno lėktuvą iš Italijos į Ameriką. Jį išgelbėjo danų žvejų laivas.

IŠ VISO PASAULIO

Avenue du President Kennedy

PARYŽIUS. — Gatvė Quai de Passay, Senos dešiniame krante buvo pavadinta Avenue du President Kennedy. Žuvusio prezidento paminėjime dalyvavo jo motina Mrs. Rose Kennedy, amb. Bohlen, prancūzų kultūrinių reikalų ministeris Andre Malraux. Paryžiaus tarybos pirmininkas Jean Auburtin pasakė: "Jokio kito užsienio vado mirtis, tur būt, taip nesukrėtė prancūzų, kaip J. F. Kennedžio".

Paul-Henri Spaak Konge

LEOPOLDVILLE, Kongas. — Belgijos užsienio reikalų ministeris Paul-Henri Spaak yra pirmas Briuselio vyriausybės narys, atvykęs į buvusią koloniją, kurioje belgai skaudžiai nukentėjo nuo pirmosios valdžios, Patrices Lumumbos vadovautos. Dabartinis premjeras Cyrille Adoula pakvietė Spaaką draugiškam išsikalbėjimui, sukurti atmosferą, kuri pašalintų konfliktus ir pritrauktų išbėgusius belgų technikus, specialistus.

Judaizmas — krikščionybės pagrindas

ROMA. — Popiežius Pavilas VI priėmė tris Amerikos žydus iš B'nai B'rith organizacijos vadovybės ir pareiškė gilia pagarbą judaizmui kaip visų religijų grindėjui. Atsisveikinant popiežius apdalinio jiems po religinį medalį ir tarė "Shalom".

Mirė G. Skouras, filmų karalius

NEW YORKAS. — George Skouras, United Artists Theater Circuit, Inc., tarybos pirmininkas, mirė po ilgos ligos, 68 metų amžiaus. Jo brolis Spyros Skouras valdo 20 Century-Fox. Velonies kompanija turi Amerikoj kinoteatrų daugiau negu kuri kita kompanija. Jis buvo prezidentu ir Magna Pictures Corp. Ji gamina filmus pagal Todd-AO techniką. Skouras buvo gimęs Graikijoje. Į Ameriką atvyko be pinigų, o mirė milijonierium.

Vokiečių chemikas nusivylė komunizmu

Varps profesorių iš partijos

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos valdžia pašalino iš Humboldt universiteto chemijos profesorių Dr. Robert Havermann, 54 metų, už komunistų santvarkos kritikavimą.

Profesorių buvo pasmerktas komunistų spaudos už pareiškimus studentams ir Vakarų šalių korespondentams apie asmenines, mokslines ir informacijos laisvės trūkumą Rytų Vokietijoje. Jis priklausė komunistams nuo prieškarinių laikų.

Valdžia uždraudė spausdinti jo mokslinius darbus, ruošiasi išmesti iš partijos, bet tuo tarpu netikra, kad jį norėtų areštuoti.

Prie J. F. Kennedžio kapo. — Švento Patricko dieną prezidento Kennedžio našė, brolis Robert Kennedy ir Airijos ambasadorius Thomas Kiernan aplankė žuvusiojo kapą Arlingtono kapinėse prie Washingtono.

INDIJOS PREMJEJAS J. NEHRU KALBA APIE NAUJO KARO GALIMYBES KAŠMIRE

Gadina Pakistano santykius su Jungt. Valstybėmis

NEW DELHI, Indija. — Ministeris pirmininkas Jawaharlal Nehru sukėlė parlamente didelį džiaugsmą karinga kalba prieš Pakistaną. Jis užtikrino, kad Indijos armija, jei reikės savo teritorijai apginti, nebijos peržengti Kašmiro valstybės demarkacijos linijos su Pakistanu.

Kai tik Indija ir Pakistanas susikūrė iš britų didžiosios kolonijos kaip nepriklausomos valstybės, jos 1948 m. pradėjo karą dėl Kašmiro. Du trečdalius šios 4 milijonų valstybės užėmė Indija, likusią dalį — Pakistanas. Nuo to laiko Kašmiras yra nesant taikos priežastim tarp šių dviejų didelių Azijos valstybių.

Kariaty Amerikos ginklais

Musulmonų Pakistanas užėmė griežtą antikomunistinę politiką, įstojo į Vakarų karines sąjungas Seato, Cento; hindusų Indija pasuko neutraliu keliu. Abi šalys pakeitė iš pagrindų užsienio politiką, kai 1962 metais komunistinė Kinija užpuolė tariamą draugą Indiją ir kai Indija "teikėsi" priimti ginklų iš Vakarų.

Amerikai ir Anglijai atskubėjus Indijai į pagalbą ginklais, Pakistanas pasijuto pavojui, pradėjo gerintis Pekingui ir ruoštis karui prieš Indiją. Pakistanas nuo tos dienos užmetė Amerikai ir Anglijai, kad Indija jų ginklų atkreips prieš Pakistaną, ne prieš Kiniją.

Naujoji premjero Nehru grasinimo kalba dar daugiau pablogins Pakistano santykius su Amerika. Padėtim pasinaudos komunistinė Kinija.

Kašmiro klausimas S. Taryboj

Tariamasis pacifistas, Gandžio mokynys Nehru užsimanė vel grąsinti Pakistanui, kai Saugumo Taryba pradėjo iš naujo svarstyti Kašmiro klausimą.

Pakistano užs. reikalų ministeris Zulfiakar Ali Bhutto stengėsi įtikinti Tarybos narius Indijos padidėjusiu agresingumu

Išvarė iš Zanzibaro "feldmaršalą" Okello

"Mauras" savo atliko, padėjo nuversti sultono vyriausybę

NAIROBIS, Kenija. — John Okello, 29 metų mūrininkas iš Ugandos, buvęs Mau-Mau teroristas, buvo pasikėlęs Zanzibare į feldmaršalus. Jis vadovavo 600 Zanzibaro afrikiečių sukilėlių, pasekmingoj revoliucijoj sausio 12 dieną prieš sultoną Seyid Abdula ir jo arabiską valdžią.

Po revoliucijos jis mėgino vaidinti politinį vadą, bet jį greit nutildė gudresni už jį revoliucijos planuotojai, gavę apmokymą Maskvoj ir Pekinge. Išvarius iš Zanzibaro, jis bandė įsikurti Tanganykoj ir Kenijoje, bet buvo ir iš čia išvarytas.

Sukilėlis iš prigimties

Uganda, kur jis yra gimęs, turėjo jį priimti. Vargais negalais jis pasiekė savo gimtąjį kaimelį Lira, apie 100 mylių nuo Viktorijos ežero. Vietinė valdžia nenuleidžia nuo jo akių, bijo kad nesukeltų ir čia revoliucijos.

Tūkstančiai jį panašių varguolių afrikiečių mano, kad jų gyvenimas, susilaukus nepriklausomybės, mažai kuo pagerėjo. O tikėtasi, kad jie gyvens, kaip gyvendavo baltieji kolonistai. Jo pavojingumas pareina nuo jo įsitikinimo, kad jis turi dievišką uždavinį "išlaisvinti Afriką".

Skaito Bibliją, garbina Mungu

"Feldmaršalas" ir esąs žmonių gelbėtojas, aiškina Okello. Vienam mirus, jo vieton stot kitas. Jis dažnai pareina savo šnekas ištraukomis iš Biblijos. Bet negali susilaikyti nuo Afrikos tautelės dievo Mungu garbinimo.

Jis visad nešiojasi su savim Bibliją. Grasydamas Biblija, jis dažnai atrėžia abejingiesiems: "Pats Dievas mane padarė feldmaršalu. Jo didvyris yra Gideonas, Izraelio išlaisvintojas; jo asmens ženklas yra aras virš pasaulio. Aš esu tuo aru".

Federalinė agentūra turi 130 lėktuvų

Sen. Proxmire reikalauja susilaikyti nuo išlaidumo

WASHINGTONAS, D. C. — Federalinė aviacijos agentūra turi savo reikalams 130 lėktuvų, kai kurie iš jų yra tikros "dangaus pilys", kalbėjo senatorius William Proxmire (dem., Wis.), protestuodamas dėl agentūros vadų išlaidingumo.

Vieno lėktuvo vidaus įrengimas kainuoja \$70,000, užtat agentūros direktorius Najeeb Halaby galįs jame jaustis kaip persų šahas, kurio lėktuvas esąs panašiai išdekoruotas.

JAV italai pasiunčia kasmet \$100 mil.

ROMA. — Italų išeiviai Amerikoje per metus pasiunčia savo artimiesiems senojų tėvynėj apie \$100 milijonų. Tai yra didelis ekonominis pastiprinimas ne tik išeivių giminėms, bet ir šalies vyriausybei. Doleriai atsiranda bankuose ir išleidžiami Amerikos prekėms pirkti.

KREMLIAUS VALDŽIA NESISKAITO NĖ SU GRIEŽTAIS AMERIKOS REIKALAVIMAIS

Ruošiasi teisti JAV aviacijos karininkus kaip šnipus

BERLYNAS. — Vakarų Vokietijos korespondentai tvirtina, kad iš trijų numuštųjų Amerikos lakūnų 2 buvo išgabenti į Maskvą, ruošiantis juos teisti už šnipinėjimą. Trečias laikomas raudonosios armijos ligoninėj Magdeburge.

Komunistai pabaigė spekuliacijos bylą

Gaujos vadas Arkady Grinberg buvo nuteistas mirties bausme

MASKVA. — Maskvos miesto teismas ką tik baigė svarstyti naują spekuliantų bylą. Jų vadas Arkady Grinberg, 67 metų, buvo nuteistas mirties bausme. Teisėjui perskačius sprendimą, kelios moterys žiūrovų suoluose pravirko, Teismas buvo viešas. Žiūrovai buvo teisiamųjų giminės, buvo ir vienas Amerikos korespondentas.

Padarę \$6.6 mil. apyvartos

Panašių spekuliantų bylą (Roifmano-Šakermano) komunistų teismas baigė šio mėnesio pradžioj, nusprendus sušaudyti 10 kaltinamųjų iš 23 nuteistųjų.

Abejose bylose teisiamieji buvo kaltinami valdžios siūlytą vogimu slaptai mezginių, nerinių gamybai. Spekuliantai padarę \$6.6 mil. apyvartos. Jų vadas Grinbergas uždirbęs \$158,000 ir už tai jis turės atmokėti savo gyvastim.

Be jo dar buvo teisiami 28 žmonės. Iš jų 20 buvo nuteisti kalėjimu nuo vienu iki 15 metų. 8 buvo išteisinti. Neskaitant Grinbergo, tarp nuteistųjų 7 buvo žydai, kiti 13 — rusai ir ukrainiečiai.

Gauja veikusi Baltarusijoje, Gruzijoje, Sibiro mieste Tomske ir buvusiam lenkų mieste Lvove. Tarp nuteistųjų keli buvo komunistų partijos nariai.

Hitleris visų pirma ėmė žudyti saviškius

Marino nesveikus, kad pagerintų arijų rasę

LIMBURG, Vakarų Vokietija. — Adolf Hitler, vokiečių "tautos vadas", pradėjo žudyti psichiškai nesveikus savo piliečius prieš II pasaulinį karą, tai yra anksčiau negu pradėjo masiškai naikinti žydus.

Dr. Hans Hefelmann (agronomijos daktaras), teismasam 73,000 psichiškai paliegiųjų vokiečių nužudymą, liudijo, kad Hitlerio valdžia 1939 metais įsteigė reiche 30 įstaigų švarinti arijų rasę, marinant kiek galint neskausmingu būdu psichiškai nesveikus ir paliegiusius kūdikius.

Kaltinamasis Hefelmann pasakojo, kad jo uždavinys buvo prikalbinti ligoninių direktorius, kad jie remtų šią "programą". Jis užtikęs tik du gydytojus, kurie atsisakė bendradarbiauti.

Jis kaltinamas ir 3,000 vaikų nužudymu, arba — anot jo žodžiu — užmigdymu. Iš tėvų atimdavo vaikus nenaudojant jėgos, kalbėjo kaltinamasis. Užtekdavo parodyti trijų gydytojų sprendimą, kad kūdikis ilgai negyvens, ir tėvai geruoju atiduodavo jį į ligoninę, amžinam užmigdymui.

Trečiadienį Jungtinės Valstybės per savo ambasadorių Maskvoj Foy Kohler įteikė Kremliaus valdžiai daug griežtesnį reikalavimą paleisti numuštuosius lakūnus. JAV vyriausybė dar kartą užtikrino, kad lakūnai nebuvo špiūnų misijoj, kai jie nuklydo nuo kelio ir buvo numušti virš Rytų Vokietijos Sovietų naikintuvų.

Washingtono notoj buvo įspėta, kad bendradarbiavimas ateity tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos pateks pavojun, jei Kremliaus valdžia tučiuojau nepaleis Amerikos lakūnų.

Neišduoda nė sužeisto lakūno

Sovietai atsisakė atiduoti amerikiečiams ir sužeistąjį lakūną, leit. Harold Welch, 24 metų, iš Detroito. Bet jie leido dviem JAV aviacijos gydytojams jį aplankyti.

Antradienį sužeistąjį lakūną Brandenburgo ligoninėj aplankė Amerikos aviacijos gydytojas kpt. John Monroe. Trečiadienį pas jį buvo atvažiavęs kitas Amerikos gydytojas, plk. John Hennesen. Leidžiantis parašutu iš pašauto lėktuvo, leit. Welch nusilaužė koją, ranką ir susidurskė veidą, pirštus. Amerikos gydytojai įsitikino, kad jo nuotika ir sveikatos stovis yra geras. Jų prašymas leisti lakūną išsigaubinti į savo ligoninę Vakarų Berlyne nuėjo niekais.

Kiti du lakūnai, apie kuriuos vokiečių spauda rašo, kad jie jau yra išgabenti į Maskvą, nusileido parašiuotais sveiki. Jie yra: kapitonas Melvin Kessler, 30 metų, iš Philadelphiajos ir David Holland, 35 metų, iš Holland, Minn.

Nikita pageidauja draugystės su Roma

Italai (nekomunistai) išleido Chruščevo propagandos knygą

ROMA. — Po karo Italijos komunistai, padedant Vakarų sąjungininkams, sugebėjo paimti į savo rankas didelę dalį fašistų laikraščių, knygų leidyklių, spaustuvių.

Tartum komunistų propagandinės gamybos nepakaktų, į talką stojo Giulio Einaudi leidykla (jos savininkas yra buvusio, jau mirusio prezidento Luigi Einaudi sūnus). Ji išleido Chruščevo propagandinių kalbų rinkinį. Beje, jo leidykla buvo pirmoji, kuri išleido Pasternako "Daktarą Živagą".

Vatikano-Kremliaus santykiai

Prieš keletą savaičių Einaudi buvo nuykęs į Maskvą ir turėjo ilgą pasikalbėjimą su Nikita Chruščevu. Jis parašė savo knygą, Einaudžio išleista, įžangą. Joje jis apeliuoja į italų politikų "realizmą" Rytų-Vakarų įtampai sušvelminti. Jis pageidavo glaudesnių ryšių tarp Maskvos ir Romos, ir palankiai įvertino popiežių Jono XXIII ir Pavolo VI taikos darbus.

Detroito naujienos

Dr. J. Girnius apie krikščionio laisvę

Kovo 8 d. Tarptautiniame Institute išsilaikant valandą kalbėjo dr. Juozas Girnius. Paskaita pavadinama "Krikščionio laisvė". Kadangi, nors ir aiškiai, prelegentas skaito labai sparčiai, nepaprastai sunku yra jo mintis užsirašyti. Tik mažą dalelę jų perkeliu į blokną ir tai daugiausia sutrumpindamas, savais žodžiais.

Dr. J. Girnius kalbėjo apie krikščionybės plusus ir minusus viduramžiais ir naujaisiais — dabartiniais amžiais. Jis pabrėžė kitą tvirtinimą, kad viduramžiai buvo tamsiausi, be kultūros, tuštuma tarp Romos-Graikijos kultūrų ir dabartinių laikų.

Pripažino krikščionybės konservatyvumą, prisimindamas Galilėjaus-Koperniko atvejį, paskui demokratijos, Darvino, darbininkų — darbdavių santykių atvejus. Visa tai krikščionybė aprobovusi tik tuomet, kai pasaulis jau seniai buvo priėmęs.

Esą, mūsų amžius yra vadinamas baimės amžiumi, dėl išvystytos nepaprastos technikos, dėl fantastiškų išradimų. Bet grėsmė slypinti ne pačioje technikoje, o žmoguje, kuris tą techniką panaudoja.

Buvę teigiama (nepagavau — kieno?), kad, jei įsteigai geras institucijas žmonėms auklėti, tai žmonės tapsią gerai. Gyvenimas, ypač pastarajam amžiuje įrodė, kad jeigu žmonės geri, tai ir institucijos yra geros, o blogų žmonių jos neišauklės gerai.

Peranksti, esą, kalbama apie pokrikščioniškus laikus, nors reikia pripažinti, naujieji amžiai esą giliai suskilę.

Kultūros sąvairankiškumo ne-reikią pripažinti jos antireligiškumu. Formaliai imant, kultūra nėra nei krikščioniška, nei antikrikščioniška. Taip pat su atskirais mokslais. Pav., gamtos mokslė. Dievo klausimas nei kyla, nei gali kilti, tai nėra prasmės kalbėti apie krikščioniškus ar nekrikščioniškus gamtos mokslus. Nėra krikščioniškos ar bedieviškos fizikos, o tik patys fizikai gali būti teistai ar ateistai.

Filosofija... neturinti ekskluzyvinės teisės save laikyti privilegoma visiems krikščionims.

Ar yra krikščioniška politika? Ir taip, ir ne. Krikščionybė, kaip tokia, turi savo morale, bet ne politiką.

Kur yra laisvė, ten (yra) ir atsakomybė.

"Aš nesuprantu katalikų gydytojų, kurie nori priešintis socialinės medicinos įvedimui" (autentiška citata, todėl dėju į sveitinanklius).

Manau, kad iš čia patiektų gabaliukų skaitytojas gali suprasti, apie ką, maždaug, buvo kalbėta ir kokia plati buvo tema. Po paskaitos sekė diskusijos, kuriose dalyvavo bent devyni paklausėjai — paskaitos ryškintojai (Vytautas Alantas, Jurgis Mikaila, Antanas Banėnas, dr. Adolfas Damušis, dr. Stasys Juzevas, Pranas Čižauskas, p. Mika, dr. Justas Pikūnas ir Eugenijus Jankus). Jos vėl užtruko beveik valandą. Buvo iškelta įdomių dalykų. Pav., V. Alantas klausė, ar krikščionybė nepavėlavo su dabar planuojamomis reformomis, ar ne per daug, ir jau atsilikusi nuo gyvenimo? J. Mikaila buvo įžeistas prelegento duotos krikščionio definicijos (deja, tos definicijos negirdėjau, nes į paskaitą 5 min. pavėlavau, o ji buvusi pačioje pradžioje). Dr. A. Damušis siūlė dvi rezoliucijas: "Krikščionis turi džiaugtis kultūros savarankiškumu" ir "Krikščionis negali ir neturi būti konservatorius!" E. Jankus prašė atsakyti, kokią teigiamybę turi komunizmas, nes prelegentas (irgi paskaitos pradžioje) sakęs, jog kiekvienas "izmas" turėjo ir šį teigiamumą. Dr. J. Girnius, čia atsakė: "Tokią pat (teigiamybę), kaip ir

marksizmas: atkreipė dėmesį į ūkinę sritį".

Diskusijas baigdamas ir dekodamas už publikos gyvą dėmesį bei reakciją, prelegentas palinkėjo: "Siekti krikščioniškos amžinybės, bet, nesijaušti amžinybėje, kol esame laike, kol esame istorijoje" (irgi autentiški žodžiai).

Kalbėtoją pristatė ir vėliau jam padėjo rengėjų — ateitininkų sendraugių vardu Pranas Polteraitis. Publikos buvo apie 80 žmonių. Tai, antra dr. Juozas Girnius paskaita Detroito visuomenės pastarųjų kelerių metų laikotaryje. Gaila, kad jo čia, kas nors nepakvičia, bent kartą kasmet. Tai esama ne tik gero, suprantamo kalbėtojo, bet ir pastarųjų popiežių (Jono XXIII ir Pauliaus VI) linijos kataliko, kurio žodžiai geriau ortodoksiniams katalikams, kuriems žemė vis dar nesituka, kaip reikia aplink saulę...

Donelaičių studentai jau paminiėjo

Jau beveik ketvirtis metų nurašytas. Šios žiemos parengimų sezonas eina į pabaigą, o Kristijono Donelaičio 250-sios gimimo metinės Detroito dar neminimos. Nesukubama, delsiama, gal laukiant ateinančio rudens, kad paminiėtų su daugelio mėnesių, beveik metų pavėlavimu, kaip pastarųjų metų čia, minimis gyvųjų nusipelnusių žmonių sukaktys. O gal dar sukurs kuri didesnė kultūrinė organizacija? Gal kaip tik dabar, paskatinti studentų?

Studentai Donelaičių paminiėjo. Pereitą šeštadienį, kovo 14 d. šauniose Wayne-un-to McGregory Memorial rūmuose, pasakiskoje stiklo-plieno-marmuro pily.

Protokoliškai kalbant, štai kaip viskas įvyko. JAV LSS Detroito sk. v-bos p-kas Algis Alantas pradėjo, pirma pamindamas studentų draugo dr. Julijaus Kau-po netekimą ir paragindamas publiką minutai susikaupimo ir tylos. Paskui pakvietė Rimą Griškėlį, Studentų gairių redaktorių. Šis kibo į Donelaičio biografiją ir kūrė apibūdinimą. Trečias ir paskutinis jų atstovas buvo Gina Stanuliytė, paskaičiusi Donelaičio kūrybos ištrauką iš višų keturių metų laiku. Dvi minutės, plius dvidešimt, plius dešimt. Tuomet dar diskusijos.

Apie poeto epochą, apie jo vedybas, apie vertimus į kitas kalbas, ir kaip tie vertimai atlikti (ar išlaikytas hegzometro ritmas?) ir t. t. Į diskusijas jau buvo įvelti vyresnieji: Vladas Mingėla, dr. Adolfas Damušis, Juozas Petrauskas, Algis Zapa-rackas. Tai dar penkiolika minučių, Viskas.

Keistenybių su šiuo minėjimu buvo. Pirmiausia, publikos kvietimo būdus. Apie minėjimą škelbta itk laiškais (mažai grupelė žmonių) ir telefonais. Nei spaudoje, nei per lietuvišką radiją. Teisinasi, kad nespėjo, kad nepasitikejo savo jėgomis ir dar kažkaip. Gaila. Publikos tebuvo 27, o būtų tikrai bent trigubai atėję, jeigu būtų garsinta.

Vėl, Stanuliytė viena vienintelė skaitė ištrauką. Kodėl ne trys-keturi pamainom? Vienai, be atsikvėpimo skaitant, buvo per daug ir persunku. Didžiausias skaitytojos rūpestis — kaip teisingai išarti žodžius, o apie tinkamą interpretaciją nebebuvo nė kalbos.

O publika, kuri ir atėjo, atėjo pusvalandžiui vėliau, nei buvo kviesta. Į savo biauriausią iškrypina, biauriausią nuodėmę traukiame ir jaunimą!

Nežiūrint visko, studentams verta susukti garšų "valio"! Jų minėjimas buvo pakankamai geras, ir jų lietuvių kalba gera, ir pusė publikos jie sudarė. O juk Donelaičio kūrybą skaitant, tai ir mums, seniams, kurie ne maž-

Mrs. Eileen Kominsky (kairėje), Jack Rubio sesuo ir brolis, Earl Varikia Dallas teisme, išgirdę mirties sprendimą.

lietuviai, žodyno reikia. Jaunimo gi atstovai ir garsiai skaitė, ir kantriai klausė.

Bendruomene, Kultūros klube, žurnalistai ir dar nežinau kas — dabar jūsų eilė!

Post scriptum:
1. Diskusijų metu A. Zapa-rackas (LSS c. v-bos p-kas) sakė, kad Lituanus Donelaičio "Metų" jau verčiasi į anglų kalbą ir bandys poeto išgarsinti amerikiečių tarpe.
2. Rytojaus dieną, Lithuanian Voice transliacijų metu iš WQ-RS-FM stoties labai, labai gražiai paskaitė "Metų" ištrauką (apie ažuola girpelnį) Kazimieras Gričius, mokytojas, geras aktorius mėgėjas. Tebūna visa tai gera pradžia!

Karšti meno parodos įspūdžiai

Juozas Pautienius, Viktoro Petraviciaus ir Stasės Smalinskienės meno paroda oficialiai buvo atidaryta Lietuvių namuose (naujoje, žemutinėje salėje) kovo 15 d. pavakary. Vėluot su atidarymu nebuvo reikalo, nes publika salę pripildė iki durų gerkai prieš ketvirtą (apie 150 žmonių joje telpa ir tiek buvo!).

Oficialiąją dalį atliko Stasė Hotrienė, čia gimusi lietuviutė. Kultūros klubo v-bos pirmininkė, Alpas Gilvydis, Kultūros kl. sekretorius, bei du menininkai — Juozas Pautienius ir Stasė Smalinskienė. Abi damos kalbėjo tik po keliošak žodžių; pirmoji — programą pradėdama, antroji, — kaip trijų parodos dalyvė, dėkodama gausiai publikai už dėmesį. Abu vyrai kalbėjo ilgiau. Šį kartą visai bereikalinga buvo 15-kos minučių A. Gilvydžio kalba. Vieton jo reikėjo leisti prabilti meno žinovui, kad pasakytų šį tą publikos skonį auklėjančio, šį tą į temą, apie meną.

J. Pautienius daugiausia džiaugėsi Lietuvių namais. Sakė, kad parodos saliuokė, nors mažoka, yra šviesi, jauki, paveikslams išstatyti tinkama. Džiaugėsi, kad jam ir dviem kitiem menininkams teko didelė garbė, Lietuvių namuose savo paveikslus išstatyti pirmiesiems ir vylėsi, kad ateityje daugiau menininkų juos paseks.

Girkšnodami kavą svečiai ir visus paveikslus kelias kartus apžiūrėję, vis prie jų grįždavo, vieni su kritikos žodžiais, kiti teiraudamiesi kainų, kiti būreliuose ginčydami dėl spalvų ar technikos. Pautienius turi išstatęs 22 kūrinius, V. Petravičius ir S. Smalinskienė — po 10. V. Petravičiaus grafika — detroitiešiams naujas dalykas, nes šio žanro kūriniai čia pirmą kartą. Susidomėjimas jais didžiausias. Prie to paties dailininko abstraktinės aliejinės tapybos, regis, Detroito publika dar nėra priaugusi ir prie tokių paveikslų būriavosi tik nustebintieji didelėmis kainomis.

Betkokio įvertinimo čia ir neieškokite, nes nesu pajėgus apie meną žinoviškai kalbėti. Iš ty, kurie supranta, girdėjau, kad parodoje nemažai esama labai gerų darbų.

Publikos skaičius parodė, kad žmonės pasiilgę šio to daugiau, iš penkių rinkiminių apygar-

dų, Detroitas įeina į Trečiąją. Jos būstinė kaip tik ir bus Detroito ir jos rinkimų k-ją sudaro detroitiešiai: Stefanija Kauenienė, Pranas Čižauskas, Albertas Misiūnas, Jurgis Mitkus ir Česys Šadeika.

Laiko nebedaug ir pats laikas rinkimams ruoštis. Kaip stipri bus LB pozicija jos užsibrėžtuose darbuose pareis nuo to, kiek balsuotojų ji bus paremta. Šitas egzaminas jau netoli. Sekančiomis savaitėmis skaitytojai bus nuolat apie rinkimus informuojami.

Atidarymo diena, ir tai už pusvalandžio po oficialiosios dalies, jau buvo parduoti trys V. Petraviciaus darbai.

Prieš korespondenciją išsiųsdamas iš rengėjų patyriau, kad viso iki vėlaus vakaro perėjo apie 250 žmonių ir nupirko 11 paveikslų: 5 Pautieniaus, 5 Petraviciaus ir 1 Smalinskienės. Tikimasi daugiau parduoti uždarymo dieną.

Nauja šaulių valdyba

S. m. kovo 8 d. metiniamė narių susirinkime Stasio Butkaus vardu Detroito šaulių kuopa išsirikino naują valdybą, kurią dabar sudaro: Jonas Petrušionis — pirmininkas (perrinktas), Bronius Burba — I vicepirmininkas, Antanas Mikalkėnas — II vicepirmininkas, Stasė Pranienė — išdininkė, Marija Zubrickienė — parengimų vadovė. Į meno sekcią išrinkti Aleksas Gubilas, Leopoldas Heiningas, ir Albertas Mateika. Apie pereinot valdybos atliktus didelius darbus čia jau buvo rašyta keliais atvejais.

Rinkliava Dainavai

Nemažai dar pinigų reikia Dainavos didžiųjų rūmų statybos užbaigimui. Užtat aukų telkimas nesiliauja apskritus metus. Detroito visas kovo mėnuo yra paskirtas Dainavos vajui ir aukų rinkėjai lankosi į namus, ragindami tapti Dainavos šimtininkais. Ką gi? Kas ne kas, bet Dainava, kaip ir Detroito Lietuvių namai, turėtų rūpėti kiekvienam detroitieškiui ir būti šių abiejų institucijų šimtininkais yra ne tik pareiga bet ir garbė.

Naujam LB egzaminui artėjant

Rinkimai į JAV Lietuvių Bendruomenės IV Tarybą bus š. m. gegužės 9-10 dienomis. Juose galės dalyvauti visi lietuvių tautybės asmenys, sulaukę 18 m. amžiaus. Pirmą kartą nebebus reikalaujama tautinio solidarumo mokesčio. Tik ateik, užsiregistruok ir balsuok. Nors pageidaujama, kad rinkėjai užsiregistruotų rinkiminėse komisijose iki balandžio 15 d., bet bus galima užsiregistruoti ir vėliau, ir pačią rinkimų dieną.

Į tarybą bus renkama 31 narys. Kandidatus gali siūlyti nemažiau 10 asmenų grupės ir jų sąrašą rinkiminių apygardų komisijoms turi įteikti ne vėliau kovo 31 d. Tarybos kandidatų gali būti kiekvienas, įtrauktas į rinkėjų — balsuotojų sąrašą, išskyrus rinkimų k-jos narius.

Iš penkių rinkiminių apygardų, Detroitas įeina į Trečiąją. Jos būstinė kaip tik ir bus Detroito ir jos rinkimų k-ją sudaro detroitiešiai: Stefanija Kauenienė, Pranas Čižauskas, Albertas Misiūnas, Jurgis Mitkus ir Česys Šadeika.

Laiko nebedaug ir pats laikas rinkimams ruoštis. Kaip stipri bus LB pozicija jos užsibrėžtuose darbuose pareis nuo to, kiek balsuotojų ji bus paremta. Šitas egzaminas jau netoli. Sekančiomis savaitėmis skaitytojai bus nuolat apie rinkimus informuojami.

du, Detroitas įeina į Trečiąją. Jos būstinė kaip tik ir bus Detroito ir jos rinkimų k-ją sudaro detroitiešiai: Stefanija Kauenienė, Pranas Čižauskas, Albertas Misiūnas, Jurgis Mitkus ir Česys Šadeika.

Dr. Povilas Šepetys dalyvavo

Prieš keletą dienų pašaliniai žmonės man pranešė, kad Vasario 16 d. minėjime tikrai dalyvavo vienas iš keliolikos mūsų gydytojų, dr. Povilas Šepetys. Už įtarimą, kad ir jis bus išsikyręs nuo patriotinės visuomenės, dr. Šepetį atsiprašau. Paliešasis, manau, supranta, kad mano išsiaukiantys žodžiai prieš mūsų gydytojų abejingumą yra ne piktos valios, o skausmo diktuoti. Taip pat man praneša, kad minėjime dalyvavo ir dr. Bronė Gruzdienė. Deja, ponios Gruzdienės aš neįrkiuoju į medicinos daktarų skaičių, nes ji yra dantų gydytoja, kaip neįrkiuoju į chemikų, farmacistų ir kitų.

Jei sužinosiu dar bent apie vieną gydytoją, minėjime dalyvavusį, vėl paskelbiu pavarde ir atsiprašysiu. Norėčiau, kad dar tokių atsirastų!

Vladas Selenis grįžo

Plunksnos žmogus, LSS Detroito skyriaus narys Vladas Selenis prieš keletą savaičių grįžo prie pamėgto darbo — kilnojama ir nekilnojamo turto pardavimo bei apdraudos. Šiuo verslu jis buvo užsiėmęs eilę metų ančiau, bet, nekilnojamo turto biznisiu, Detroito beveik sustojus, kurį laiką bandė laimę smulkioje prekyboje.

Atnaujindamas Naujienų dienraštį, Vladas Selenis prašo pranešti savo buvusiams ir būsimiems klientams, kad kas dėl vienokių ar kitokių priežasčių yra nustojęs AETNA Insurance k-jos apdraudos, gali pas jį vėl atnaujinti, paskambinę telefonu VE 5-5500 arba asmeniškai jo įstaigoje, 14815 Grand River.

ALB Radijo klubo susirinkimas

Bus šį sekmadienį, kovo 22 d. 12:30 val. Lietuvių namuose. Vadovybė kviečia narius ir norinčius narius būti, į susirinkimą ateiti. Amerikos Lietuvių Balso Radijo klubas, išlaikydamas radijo transliacijų pusvalandį WQ-RS FM (banga 105.1) radijo stotyje, daro gražų patarnavimą.

WATERBURY, CONN.

Vileišiai išsikyrė

"Waterbury Sunday Republican" kovo 15 d. praneša, kad Dr. Petras Vileišis išsikyrė su savo žmona Vita Žilinskaite-Vileišiene.

Laikraščio žinioje sakoma, kad ištuokų — "divorso" — pagrindas: "desertion". Žilinskaite-Vileišienė esanti iš Woodbury, o Petras Vileišis — iš Middelbury; taigi juodu jau nebegyveno drauge. Katras katrą skundė, neminima.

Detroito ir apylinkių visuomenė, Transliacijos būna kiekvieną sekmadienį, nuo 8:30 iki 9:00 val. ryto. Alfonsas Nakas

Žurnalistų simpoziumas

Žurnalistų simpoziumas įvyksta Lietuvių Namuose, 3009 Tillman g., kovo mėn. 22 d. (Verbų sekmadienį) 1 val. p. p. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir tuo mus paremti. Laikraštinkams rūpi, kaip išsilaukyti kovos kelyje dėl nepriklausomos Lietuvos. Ir ištikrųjų, kaip laikraštinkas galės nurodyti, per spaudą, šviesius idealizmo kelius į laisvąją Lietuvą, jei jo akys klaidžios, visai kitur? Štai, šv. Pranciškaus Ašizietis tikėjo ir neįsirdamas kartojo: — duokit man kibirkstėlę meilės, ir aš atnaujinšiu pasaulį. Pasaulis šiandien atnaujinimo reikalingas, o mums lietuviams laikraštinkams reikalinga vienybė ir pagarba savo broliams ir sesėms. Juk įtarimas gimdo įtarimą, nepasitikėjimas — nepasitikėjimą. O ar gali gimti meilė iš neapykantos? Žurnalistas, kaip aras, yra kalnų gyventojas, jis turi būti idealistas visur net savo gyvenime. Žurnalistas rašo tik tai, kuo jis tiki. Užuot kitus įtarinėjus bei mokęs, žurnalistas savo plunksnos kuryba vis pats atsinaujina ir kitus įveda į tą atsinaujinimo kelią.

Laikraštinkas ypatingai privalo paisyti drausmės ir turi dėti pastangas nenukrypti nuo laisvės idealų. Jis turi aukotis tiesai, eiti kartu su tiesa... Tiesos, grožio ir gėrio sargyboje privalo stovėti žurnalistas sargybinis. Jis turi būti visad objektingas. Tiesa, grožis ir gėris — tėvynės meilė — žurnalisto vyriausiasis ginklas. Tomis dorybėmis persiėmęs žurnalistas praskaidrins niūrią dabarties gyvenimo padangę ir priartins laisvę mūsų numylėtai Lietuvai.

Iš Rochesterio atvyksta žurn. H. Zemelis.

Tais ir kitais žurnalisto idealais sielojasi ir mūsų kolega Henrikas Zemelis, kuris kalbės apie mūsų didžiųjų spaudos rūpesčių.

Karvės lėtai eina

Sovietų bloko žmonės visą laiką skundžiasi, kad neturi mesos, nežinodami ką kalba. Taip sparčiai žengiamie į komunizmą, kad karvės nespeja drauge žygiuoti, aiškina Varšuvos anekdotininkai.

Atmesta. — Ohio Apeliacinė komisija atidėjo daktaro Samuelio H. Shepardo prašymą dėl paleidimo iš kalėjimo iki 3. m. rudens.

FRANKFORT, ILL.

Dėka ciceriško p. Breivės (ir jo automobilio) jau nebe pirmą kartą teko pasiekti Frankfortą ir pabuvoti pas p. p. Vinevičius, kurie čia yra apsigyvenę ir gražiai įsikūrę. Visa bėda, kad pats bosas nesveikuoja (reumatizmas ar kas panašus), tačiau savo gero ūpo nepraranda; tai tik savo geros gyvenimo draugės — žmonos dėka. Vinevičius šį ketvirtadienį, kovo 19 dieną, švęs savo vardadienį, tai ir mes ciceriška linkime jam būti sveikam ir laimingam.

Frankforte ir apylinkėse gyvena ir kitų gerų lietuvių. Pavyzdžiui Tarvydai, 9500 W. Lincoln Highway turi motelį iš 15 vietų. Tikrai graži ir patraukli vieta. Tėvai Tarvydai yra nusistatę pasitraukti, sako laikas kiek pasilsėti, bet gaila likti dukterį ir žentą vienus, su kuriais gražiai sugyveno. Svarbu, kad toks gražus didelis motelis prie didelio kelio, neišeitų iš lietuvių rankų.

Kiti geri lietuviai: p. p. Narvydai, Mikšiai ir adv. Borden-Bagdžiūnas. Jie visi patenkinti pasitraukę iš triukšmingo didmiesčio, ir čia sau vieni iš nuobodumo parduvinėja medų, kili kiaušinius. Tačiau savo senų draugų ir lietuviškos veiklos vienas nepamiršta. Visi skaito Naujienas ir Sandarą, ir žino, kas dedasi sostinėje ir visame pasaulyje.

Kai oras atšils ir žolynai-mėsias ginklas. Tomis dorybėmis persiėmęs žurnalistas praskaidrins niūrią dabarties gyvenimo padangę ir priartins laisvę mūsų numylėtai Lietuvai.

Iš Rochesterio atvyksta žurn. H. Zemelis.

Tais ir kitais žurnalisto idealais sielojasi ir mūsų kolega Henrikas Zemelis, kuris kalbės apie mūsų didžiųjų spaudos rūpesčių.

Please! Only you can prevent forest fires

Follow Smokey's A-B-C's.
Always hold matches till cold — then break in two.
Be sure you drown all fires out — cold!
Crush all smokes dead — in an ash tray!

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

PAGYRŲ PUODAS NETAUKUOTAS

Neseniai gavau iš Lietuvos, iš paties Vilniaus, laikraštuką "Tėvynės Balsą". Nedidelis, 4 puslapių. Gražus baltas popierius, daug gražių paveikslų, o dar daugiau saldžių pasigyrimų.

Lietuvos moterys, kaulių šerikės, karvių melžėjos ir kitos Lietuvos darbininkės moterys, gražiai, labai gražiai apsirengusios. Atrodo, lyg tai būtų ligoninių tarnautojos.

Man atrodo, kad visos tos Lietuvos moterys labai gražios, kai jos stovi prieš paveikslams imti kamerą. Beskaitant tą laikraštuką man pajuciomis prisimena lietuvių patarlė, kuri, bevartant tuos puslapius, nuolat kartojasi: pagyrų puodas netaukuotas...

New Kensington, Pa., miestyje yra didelė Amerikos Aluminijaus bendrovės dirbtuvė. Ten dirba daugiau, negu tūkstantis įvairaus amžiaus moterų. Aš, turėdamas laisvo laiko, rytmėdais retkarčiais nueidavau prie tos dirbtuvės pasirodyti ir tas darbininkės moteris pamatyti. Man rūpėjo pamatyti, kaip jos, rytmetį, eidamos į darbą, atrodo.

Iš paviršiaus jos visos atrodė gražios, apsirengusios švairiais drabužiais. Visų veidai buvo gražūs, vieni balti, kiti raudoni. Buvo linksmos, tarp savęs linksmiai šnekučiuavosi, juokavo, tarytum jos eitų į kokį banketą ar į pikniką.

Retkarčiais laikraščių reporteriai nutraukdavo į dirbtuvę einančių moterų paveikslus ir įdėdavo į kapitalizmo laikraščius. Paveikslai gražiai atrodavo. Parasuose būdavo daug pagyrimų, kaip sakom "pazalatynimų".

O kai tos pačios moterys, atidurbusios aštuonias darbo valandas, iš tos pačios dirbtuvės eidavo namo, tai jau būdavo kitoks vaizdas. Teisybė, jos būdavo apsirėdžiusios švairiais ir net gražiais drabužiais, bet jos jau nejuokaudavo. Veidai būdavo susiraukę, jos pačios nešnekios, o kai kurios vos kojas pavilkdavo. Aiškiai buvo matyti, kad jos išsvargusios.

Prieš tos aluminijaus dirbtuvės vartus, kitoje gatvės pusėje, yra didelė ir švari pono Andrew užkandinė ir smuklė — taverna. Didokas tų darbininkių skaičius užėina į tą taverną pasisėsti ir "kitu oru pakvėpuoti".

Pirmiausia jos išgeria po du tris stiklučius degtinės ir suvalgo po porą ar trejetą sendvičių. Tada tų moterų veidai vėl pasikeičia. Jos pralinksmėja, atsileidžia jų liežuviui, pasidaro šnekesnės ir linksmesnės. Jos pasidaro miklesnės ir jų kojos ne tokios jau sunkios. O kai tavernos gramafonas pradeda groti smuklės šokius, tai kai kurios ten ir

pašoka. Susipažinęs su keliomis moterimis, įsidrąsinau ir paklausiau:

— Ar Jūs, moterėlės, nuėjusios į tą dirbtuvę, stojate dirbti su tomis pačiomis gražiomis suknelėmis, kurias išleidamos dėvėti?

— O, no, — man beveik vienbalsiai atsakė. — Mes ten turime drabužius. Ten nusirenngiame ir šias sukneles pasidedam, o apsimauame mėlynomis kelnėmis...

Man atrodo, kad su tomis gražiomis Lietuvos darbininkėmis moterimis yra tas pats, kas ir su kapitalistinės Amerikos aluminijaus dirbtuvėse dirbančiom moterim. Jų grožis, kaip to pagyrų puodo, netaukuotas.

Visi komunistiniai lietuvių laikraščiai tą vargšę Lietuvą mikliais savo liežuviams visai pūšėčia, mazgoja, dabina, bet rezultatas tas pats: pagyrų puodas netaukuotas. Daugiau nieko.

Keli kiti mūsų lietuviški laikraščiai, priešingi rusiškam komunizmui, vėl tą pačią vargšę Lietuvą visai, kaip moka ir gali, purvina ir murzina. Pagal jų pasakas, dabar Lietuvoje vargas vargą veja ir vis dėl to, kad dabar Lietuvą valdo rusiškas komunizmas, o ne Romos popiežiaus imperializmas, padedamas Lietuvoje gimusių ir augusių Romos katalikų kunigų. Esu pilniausiai įsitikinęs, kad tie mūsų laikraščiai 100% meluoja.

Mes, lietuviai, niekad nepivalome užmiršti du labai svarbius ir labai nemalonius įvykius. Lietuvos žmonių gyvenime. Turime turėti galvoje, kad 30 metų laikotarpyje įvyko du didieji pasaulio karai, kurie visu smarkumu kėlė Lietuvos žemėje. Karai viską griovė ir naikino iš pagrindų. Miestus ir kaimus sugriovė ir sudegino, paversdami juos griuvėsių ir pelenų krūvomis. (Klauda; anaipol ne visus. — Red.). Geležinkelius, vieškelius ir tiltus išardė. Mokyklas ir dirbtuves išardė, sugriovė ir sudegino. (Taip įvyko kai kuriose vietose, bet ne visur. — Red.). Derlingus laukus pustynėmis pavertė, gyvulius išnaikino. Tūkstančiai lietuvių mirė nuo bado ir karo atneštų ligų. Tūkstančius išvarė į Sibiro tundras. Daug tūkstančių pabėgo į kitus kraštus ir išsikirstė po visą pasaulį. Dabar lietuviai komunistai nori mums įkalbėti, kad ant tų griuvėsių ir pelenų krūvų Lietuvos žmonės labai laimingai gyvena.

Kiti, mūsų lietuviai Romos katalikai kunigai ir ištikimi jų pasekėjai, drįsta tuos žmones visokiais purvais drapstyti už tai, kad jie, ant tų griuvė-

sių krūvų gyvendami, šiaip taip užsidirba sau kasdieninės duonos mūsų visų dienų be kunigo ir be poterių pagalbos.

Antanas iš Agurkiškės.

KENOSHA, WIS.

Vasario 16 minėjimas

Kenoshos Alto skyriaus suroštas Vasario 16 minėjimas, įvykęs Kenoshoje, vasario 23 d., praėjo labai pakilioje ir gražioje nuotaikoje. Iš ryto Sv. Petro parapijos bažnyčioje, kun. P. Garšva iš Chicago atlaikė mišias už Lietuvą ir pasakė gražų tai sukakčiai pritaikintą pamokslą.

Pats minėjimas prasidėjo 3 val. p. p. Sv. Petro par. salėje. Po Amerikos himno, kurį sugiedojo solistė Genė Kleveckaitė, ir po invokacijos, kurią sukakbėjo vietos klebonas kun. dr. V. Andriška, minėjimo programos vedėjas Jonas Milišauskas pakvietė kongresmaną Henry C. Schadebergą tarti žodį.

Kongresmanas H. C. Schadeberg, atskridęs iš Washingtono specialiai į Kenoshię rengiamą Vasario 16 minėjimą, buvo tas pagrindinis stulpas, kuris mums lietuviams pakėlė viltį, kad mūsų pavergtam kraštui ateis išsilaisvinimo valanda. Kongresmanas H. C. Schadeberg pakvietas tarti žodį išsitraukė pluoštą mašinėlės rašytų lapų ir gražia savo kalba nukėlė mus į Mindaugo ir Vytauto laikų didingą Lietuvos praeitį, jos pavergimą ir nepriklausomybės praradimą, kaip kaimyniniai kraštai ją pasidalino ir kaip 1918 m. vasario 16 d., Lietuva vėl paraiškė pasauliui, kad ji atstato Lietuvos Nepriklausomybę ir nori būti lygi tarp kitų valstybių. Suminėjo gražų ir kūrybingą Nepriklausomos Lietuvos 22 metų gyvenimą, kada vėl rusų okupantas įjungė mūsų kraštą į savo komunistinės sistemos verpetą.

Kongresmanas H. C. Schadeberg toliau davė mums gražius vilčių į ateitį, kad demokratinius pasaulis ir JAV nenustos kovojusios, kol buvusios kultūringos tautos kaip Lietuva ir kitos nebus laisvos. Kongresmano Schadebergo kalba keliais atvejais pertraukiamas ilgais plojimais. Kenoshos ir apylinkių lietuviams buvo garbė turėti savo tarpe tokį vyrą kaip kongresmanas Henry C. Schadeberg, kuris netik specialiai atvyko iš Washingtono į mūsų minėjimą, bet ir daug valandų paaukojo, kol surankiojo tas žinias apie Lietuvą, kurias surašęs į savo kalbą pats asmeniškai perdavė mums. Minėjimo dalyviai ilgą plojimą ir atsistojimu kongresmanui Schadebergui išreiškė pagerbimą ir padėką už jo tokias nuosirdžias simpatijas lietuvių tautai.

Po kongresmano Schadebergo kalbos, "Laisvos Lietuvos" redaktorius Algirdas Kaulėnas, pasidžiaugęs tokiomis gražiomis mintimis, kurias minėjime išdėstė kongresmanas Schadeberg, pats tarė ugningą ir nuotaiką pakeliantį žodį Lietuvos laisvinimo klausimu.

Po kalbų, padarius mažą pertraukėlę, salėje tarp minėjimo dalyvių pasklido St. Valaiečio rūpestingai ir planingai paruošti aukų rinkėjai. Kaip abu kalbėtojai neapvyklė savo klausytojų, taip minėjimo dalyviai neapvyklė aukų rinkėjų. Po kelioliikos minučių St. Valaitis jau galėjo paskelbti: aukų Lietuvos laisvinimo reikalams sudėta \$380.50. Graži padėka aukotojams ir rinkėjams ir jų organizatoriui.

Minėjimo dalyvių nuotaika nenulūgo ir toliau, nes scenoje pradėjo rodytis vienas po kito, Kenoshos šešt. lituanistinės mokyklos vaikučiai gražiai paruošti mok. N. Lirgamerienės ir eilėrašciais reiškę savo meilę Lietuvai, o Cicerio, Ill., jaunų veidų tautinių šokių grupė "Žilvytis", Dalios Orintaitės vadovybėje, gražiai ir jausmingai pašoko eilę tautinių šokių.

Minėjimas baigtas Lietuvos

ALICE STEPHENS

vadovaujamas Choras šių metų balandžio 26 dieną dainuos 50 metų sukaktiniame "Naujienų" koncerte Lietuvių Auditorijoje. Kviečiame visus Chicago lietuvius rezervuoti tos dienos popietę šiai skambiai lietuviškų dainų šventei.

WASHINGTON, D. C.

Kaip kasmet, Vasario 16 d. proga buvo renkamos aukos bendriems lietuviškiems reikalams. Šiuokart Amerikos Lietuvių Tarybai aukojo po \$25: Barbara Darlys, C. R. Jurgėla; po \$20: Kazys Skirpa, Kazimieras Vildziūis ir Balys Paramskas; po \$15: Leonas Kačinskas.

Po \$10: Domas Krivickas, Aleksandras Plateris, Pranas Zundė, Narcyzas Tautvilas, Povilas Labanauskas, Povilas Mažeika, Vytautas Rutelionis, Adolfas Tylius.

Po \$5: Louise C. Eurkous, K. Žalkauskienė, Kazys Grinius, Pranas Skardžius, Vincas Trumpas ir Jonas Aleksandravičius. VISO surinkta \$235. Pinigus rinko Balys Paramskas. B. P.

Rūta jau Lietuvoje

Associated Press pranešė iš Maskvos, kad aktorė Rūta Lee (Kilmontytė) jau išskrido (iš Maskvos) lankyti savo sergančios močiutės.

"Ji ir jos tėvai rusų lėktuvu išskrido į Vilnių, "sovietų" Lietuvos respublikos sostinę, nežinodama, ar jos močiutė dar tebėra gyva.

25 metų amžiaus aktorė ir jos Lietuvoje gimę tėvai, Mr. ir Mrs. Joseph Kilmontis, atskrido čia (į Maskvą) iš Hollywoodo po to, kai Miss Lee iš O'Hare aviacijos bazės paskambino į Kremlių.

himnu. Didoka minėjimo dalyvių dalis dar ilgokai svečiavosi salėje ir dalinosi gražaus minėjimo įspūdžiais.

Tenka dar paminėti nuosirdžius minėjimo talkininkus M. ir M. Rakauskus, kurių rūpesčiu buvo priimti atvykę svečiai šokėjai, o Ant. Mykolaitis pasirūpino kongresmaną H. C. Schadebergą atgabenti iš O'Hare aerodromo į minėjimą ir po minėjimo nugalbenti atgal. Valdas

Narkeliūnaitės pagalbininkai Chicagoje Dalyvaus konteste

Salomėja Narkeliūnaitė yra pasiryžusi įtikinti Amerikos lietuvius, kad reikia kultūrinėje srityje bendradarbiauti su dabartiniais Lietuvos okupantais. Gal ji turi ir kitokių tikslų, bet šiandien ji kalba apie "kultūrinį bendradarbiavimą."

Šios politikos sumetimais ji neseniai važinėjo į Vilnių, į Pietų Ameriką, o praeitą sekmadienį buvo atvažiavusi į Chicago paveikslų rodyti ir atsakyti klausimus. Paveikslus ji rodė, bet į klausimus neatsakinėjo. Viskas taip buvo sutvarkyta, kad atėjusieji negalėtų klausiti.

Chicagoje, kaip jau minėjome, vyriausias Narkeliūnaitės bendradarbis yra Edvardas Sulaitis ir Vytautas Zalatorius. Visa ši Narkeliūnaitės politika vedama "Vienybės" priedangoje. Kartais kalbama apie reikalą paremti sunkiai besiverčiančių "Vienybę", bet tikrumoje norima primesti Amerikos lietuviams reikalą bendradarbiauti su rusiško imperializmo atstovais.

Sulaitis su Zalatoriumi kvietė "bendradarbius", kurių tik trys atėjo. Jiedu laiškais, telefonais ir multiplikuotais lapeliais sukviėtė žmones Narkeliūnaitės paveikslų pasižiūrėti. Jeigu neskaityti organizatorių, tai iš viso salėje buvo apie 80 žmonių. Daugelis atėjo pamatyti Argentinoje gyvenančių savo giminių. Kiekvienam Chicago lietuviui, kurio brolis, sesuo ar dėdė buvo nufotografuoti Argentinoje, buvo pranešta, kad atvyktų į salę ir juos pamatyti. Daugelis jų atvyko.

Kas sėdėjo pirmose eilėse? Pirmoje eilėje buvo vyriausias "Vilnies" redaktorius Jonikas, Salomėja Narkeliūnaitė ir Edv. Sulaitis. Be to, salėje buvo didoktas būrys vilniečių, pradedant "Vilnies" redaktorium ir baigiant nuolatiniams komunistų pastumdėliais. "Vilnies" redaktorė nusinėšė ir dail. J. Pautieniaus paveiklą.

Patį Narkeliūnaitė labai ilgai narpliojusi su paveikslų juostele. Ji užtruko daugelį minučių pusvalandį, kol išsinarpliojo. Ji būtų galėjusi pradėti laiku, bet pradėjo geru pusvalandžiu vėliau. Ji turėjo atvykti anksčiau ir sutvarkyti savo aparatą.

Nesklandumų buvo ir prie ekrano. Paklodė būvo ištiesyta, bet klidė Lietuvos Auditorijos salėje kabanti Vytis. "Vilniečiai" buvo pasiruošę nuimti kelias Narkeliūnaitės "paveikslų rodyto" fotografijas, bet su Vytimi tų fotografijų Lietuvon siųsti jie negalėjo. Už tai juos smarkiai apibartų, o vyresnysis galėtų ir darbo netekti.

Salėje buvo didokas skaičius gana landžių seniokų. Jie buvo pasidabinę Rusijos imperializmo vergijon patekusių lietuvių austais kaklaraiščiais, bet ne lietuvių tautos reikalams jie tarnavo. Tai buvo seni lietuviai, komunistų partijos tarnai.

Pasikrapštę ties ekranu, jie tuojau priėjo prie kabančios Vyties, atsinešė kėdę ir Vytį nukabino. Jau buvo besiruošę Vytį išnešti iš salės arba užkūsti užkampin. Kaip tik tuo akimirksniu pakilo vienas dy-pukas, Bridgeporto fotografas. Jis sėdėjo beveik priešakyje ir matė, kas darosi. Jis suprato, kuriais sumetimais tie seniokai Vytį nukabino. Niekam nieko nesakęs, su nieku nepasitaręs, tas fotografas priėjo prie seniokų ir tarė:

— Pakabinkite Vytį ten, kur ji buvo!

— Kodėl? — paklausė su-sikonfuziję seniokai.

— Todėl, kad aš taip sakau! — griežtai jiems atkirto fotografas. Seniokai nesiginčijo. Pastatė jį ir vėl pritraukė prie sienos ir pradėjo kelti Vytį į savo vietą. Tada fotografas jiems dar pridėjo:

— Jeigu aš Vyties nematysiu šioje salėje, Jūs nieko nematysite!

Šis vieno žmogaus elgesys pakeitė salėje buvusių komunistų nuotaiką. Jie matė, kad žmonės jiems dirba, bet jie pajuto, kad jie vis dėlto dar nėra šeiminkai. Jiems pastabą padarė vienas žmogus, bet jie nežinojo, ar salėje nebuvo ir daugiau taip griežtai nusiteikusių ir jų sauvalei pastoti kelią pasiryžusių žmonių. Jeigu kaip, tai tie vyrai galėjo ne tik Vytį vieton pakabinti, bet visus filmų aparatų išmesti.

Salomėja Narkeliūnaitė išgarsėjo žurnaliste, bet lietuviškai kalbėti ji taip ir neišmoko. Nemoka žodžių ištarti. Pusę žodžio prarija. Ištaria pirmąjį arba pirmuosius du skiemenis, o paskutinius prarija. Daugelis negalėjo suprasti, ką ji pasakojo. Kai vietoj josios paskelbto pusbrolio, ekrane pasirodė meitelys, tai ji visai susimaišė. Susirinkusiems buvo gaudaus juoko, bet Narkeliūnaitė po to negalėjo atsigrębti. Ji pamatė, kokią didelę kiauylstę savo pusbroliui iškirto. Po tos nesąmonės,

Romualdas Barauskas yra pirmas jaunuolis, užsiregistravęs dalyvauti SLA Jaunimo Konteste. Jis yra 15 metų amžiaus, ir mėgsta groti pianu.

Dabar užsiregistravusių gabių berniukų ir mergaičių skaičius jau peršoka 20. Vieni skambins pianu, kiti smuiku, tretį dainuos, o ketvirtieji gyvu žodžiu savo gabumus parodys. Jaunimo Kontestas įvyks balandžio 12 dieną Lietuvių Auditorijoje. Jaunimas dar gali užsiregistruoti ir dalyvauti konteste. Pralaimėti nieko negali, o laimėti gali gana daug. Kiekvienas, kuris norėtų šiame Chicago Jaunimo konteste dalyvauti, prašomas telefonuoti poniai O. Biežienei RE 7-7868, o ji pasakys, kas toliau daryti.

jos tolimesnių aiškinimų su-prasti negalėjai.

Nauji buvo tiktai Argentinoje imti paveikslai. Josios paršai su pusbroliu buvo imti prieš porą metų. Tais laikais sklypininkai dar turėjo teisę turėti po 40 arų, tuo tarpu nuo praeitų metų šie sklypai jiems sumazinti. Dabar jiems palikta tikta 15 arų. Praeitais metais josios pusbrolis dviejų paršų negalėjo išlaikyti. Narkeliūnaitė tai žinojo, bet apie tai nei vienu žodžiu neprisirarė. Ji besiklausančius apgavo. Toks yra jos "kultūrinis bendradarbiavimas".

Pusė bėdos, kad Chicagoje jis pasibaigė visišku pralaimėjimu.

Kl. Dainauskas.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Subscription Rates: Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months. Daily rates: 10 cents per copy, 10 c. on Saturday. Daily rates: 10 cents per copy, 10 c. on Saturday.

Didins paramą P. Vietnamui

JAV teiks daugiau ekonominės ir karinės pagalbos Pietiniam Vietnamui, prieš kurį veda partizaninį karą komunistinis Viet Cong. Pagalba bus teikiama tol, kol Pietinis Vietnamas apvalys savo žemę nuo komunistinių partizanų, kad jo žmonės galėtų laisvai gyventi, nebijodami komunistų teroro.

Šią nutarimą prezidentas Lyndon B. Johnson padarė, išklauses raportą gynybos sekretoriaus McNamara ir Jungtinių generalinių štabų pirmininko gen. Maxwell D. Taylor, kurie perėitą savaitę buvo nuvykę į Vietnamą susipažinti su esamąja tenai padėtimi.

Juodu pranešė prezidentui, kad naujoji Pietinio Vietnamo valdžia, kuriai vadovauja gen. maj. Neuyen Khan, esanti verta pasitikėjimo ir paramos, ir kad kova su komunistais gali būti laimėta, — nežiūrint to, kad nuo perėitojo rudens padėtis tenai pablogėjo. Prezidentas išreiškė pasitikėjimą ir Ambasadoriumi Henry Cabot Lodge, kurį pasiuntė į Vietnamą John F. Kennedy ir kuris pasiūloko tame poste, Johnsonui perėmus velionio pareigas.

JAV nesutiks pritarti Prancūzijos prezidento de Gaulle'o sumanymui, kad Pietinis ir šiaurinis Vietnamai sudarytų bendrą valdžią ir visą Vietnamą pavestų neutralių tarp komunistų ir laisvojo pasaulio. Washingtonas yra įsitikinęs, kad toks neutralumas, ilgai netrūkus, nuvestų Vietnamą į komunizmo lagerį.

Prez. Johnsonas yra nusistatęs padėti Pietiniam Vietnamui apginti savo nepriklausomybę.

Maskva užsikirto

Sovietų Rusijos valdžia dar vis nepaleidžia trijų Amerikos lakūnų, kurie nusileido parašutais rytinėje Vokietijos zonoje, kai jų beginėklį lėktuvą, skridusį į vakarinį Berlyną, numušė rusų naikintuvas. Vienas lakūnas susižeidė.

Sovietų karinė vyriausybė leido Amerikos gydytojui tą lakūną aplankyti. Bet sovietų valdžia atmetė JAV reikalavimą, kad sužeistasis JAV karinės aviacijos pareigūnas būtų nedelsiant perkeltas į JAV ligoninę šlapus Geležinės Uždangos.

Washingtonas tą reikalavimą pakartojo, įspėdamas sovietų valdžią, kad jos atsisakymas gali labai pakenkti santykiams tarp JAV ir Sovietų Sąjungos.

Pradžioje, kai Amerikos lėktuvą, nuklydęs į rytinės zonos oro erdvę, buvo sovietų naikintuvo užpultas ir nušautas, neatrodė, kad dėl to incidento kils aštrus konfliktas tarp Maskvos ir Washingtono. Abiejų šalių

įgalotiniai pareiškė formalius protestus, bet vieni ir antri vengė užgauliojančių žodžių ir grasinimų. Nesuipratimas galėjo būti baigtas greitai ir taikingu būdu.

Tačiau Maskva kažin kodėl ėmė šiaušti ir, pagaliau, užsikirto. Pradėjo grasinti, kad sumitėji Amerikos lakūnai būsią teisiąmi, kaip "šnipai".

Matyt, Kremluje kas nors liepia Chruščiovui nenusileisti arba veikia, jo nepaisydami. O gal jisai bijo, kad jo neapšauktų "oportunistu" Pekingas?

Už geresnę sveikatą visiems gyventojams

Prezidentas skatina mediciniškos priežiūros programą seniems žmonėms socialinės apsaugos ribose

Kaip ir prezidentas Kennedy, prezidentas Johnson pasiūlė kongresui, kad asmenų virš 65 metų amžiaus slaugymo ligoninėse išlaidos būtų įtrauktos į padidintą socialinės apsaugos sistemą. Tai seniesiems žmonėms suteiktų protekciją išlaidų ligos atvejais šalia jau esančių seno amžiaus pensijų ir mokėjimų našlėms ir mažamečiams vaikams.

Ligoninių draudimas kiekvienam virš 65 metų amžiaus, pagal prezidento planą būtų finansuojamas pakeltu socialinės apsaugos mokesčiu, kuris sudarytų tik vieną ketvirtadalį procento nuo uždarbio, mokamo darbininkų ir jų darbdavių.

Dėl seno amžiaus piliečiams mediciniško draudimo reikalingumo prezidentas Johnson taip išsireiškė: "Ironija yra, kad ši problema darilnai kyla iš didelio progreso, padaryto medicinos mokslu ir technikoje. Tai tas pats progresas, kuris atnešė amerikiečiams ilgesnį gyvenimą". Kitais žodžiais tariant, progresas turi savo problemų.

Faktas yra, kad dėl milžiniško progreso sveikatoje ir medicinos mokslu žmonės gyvena ilgiau. Šiandien vidutinė amerikiečių gyvenimo ilgis JAV-se yra 70 metų, t. y. 22 metais ilgesnis negu šimtmečio pradžioje ir beveik 5 metais ilgesnis negu Antrojo Pasaulinio karo gale. Tai reiškia, kad amerikiečių skaičius virš 65 metų amžiaus didėja beveik 1000 į dieną.

Duodamas didelį kreditą visiems tiems, kurie dirba medicinos progresui, šis gyvenimo pailgėjimas kelia rimtą ekonominę problemą. Kaip gali senesni žmonės pagęti finansuoti geresnį gydymą, kuris buvo įgalintas mokslinių išradimų? Radus naujas gydymo priemonės senoms ligoms, mediciniška priežiūra pasidaro daugiau komplikuota ir daug daugiau kainuoja.

Neprofitinės ligoninės ir mediciniškas draudimas duoda didelės galimybės šių naujų problemų sprendimui. Šiandien trys iš keturių žmonių turi koki nors ligoninės ir medicinišką draudimą. Tačiau žmonės virš 65 metų amžiaus, pagalba keliais šaltiniais. Pirmia, kai kurie žmonės turi sutauptų ir turi galimybių apsimokėti už savo medicinišką priežiūrą. Kiti turi gimes, kurie gali padėti. Dar kiti eina į netoli esančias miestų ar apylinkių, ar neprofitinių grupių tvarkomas ligonines, ir moka nedaug už medicinišką priežiūrą, o kartais ir nieko nemoka. Be to, federalinė valdžia kai kada duoda finansinę pagalbą valstybinėm ir vietinėm labdaros agentūroms, padėti padengti mediciniškas išlaidas tiems, kurie gauna viešą pagalbą.

Tačiau tokie sutvarkymai yra nevienodi. Todėl prezidentas Johnson stipriai skatina Kongresą priimti naują legislaciją ir įvesti valdžios administruojamą ligoninių draudimą visiems amerikiečiams virš 65 metų amžiaus.

Prieš šį siūlymą yra pasisakymų iš tų (daugiausia organizuotos medicinos), kurie bijo, kad tai būsią pirmas žingsnis į valdžios kontroliuojamą daktarų ir medicinos praktiką.

Prezidentas Johnson atsaiko, kad "Amerikos žmonės nepasitenkina geresne negu vidutiniška sveikata. Kaip tauta, jie nori ir gali gauti geresnę sveikatą ne tik tiems, kurie turi finansinių galimybių, bet ir visiems piliečiams, jauniems ir seniems, turtingiems ir vargšams. Nėra reikalo nei prasmės turėti antrą vertę sveikatos priežiūrą".

Prezidento Johnson siūlymas gali negauti greito Kongreso aprėbavimo, bet jis autonomine karalyste buvo faktiškai panaikinta, Lietuva (po 1831 m. sukilimo A. D. J.) buvo auterijota, daugybė žmonių buvo sukilimo maišatyje, dar daugiau buvo ištremita į Rusijos gilumą, uždaryta daugybė vienuolynų, daug bažnyčių paversta cerkvėmis, veiklusis vidurinės mokyklos uždarytos, o jų vietoje steigiamos rusiškos. Sukilime dalyvavusių dvarininkų dvarai buvo konfiskuoti, kaip lygiai ir visi dvasininkų dvarai. Unijotai varu suvaryti į pravoslaviją. Vilniaus universitetas uždarytas 1832 m., panaikintas Lietuvos Statutas 1840 m." (žiūr. "Į Laisvę", pusl. 2-3).

Taip priešą pats kun. dr. J. Vaišnora pirmojo Lenkmečio rezultatus Lietuvoje, kuri kovojo kartu su Lenkais prieš Rusiją. Respublika (Lietuva-Lenkija) turėjo tuomet labai plačią autonomiją Rusijos imperijos ribose (personalinė unija su Rusija, atstovaujama caro brolio Konstantino Lenkijoje — Varšuvoje).

Prie tų didžiulių nuostolių, kuriuos Lietuva apturėjo dėl nepavykusio sukilimo (kuriuos patiekė kun. dr. J. Vaišnora) tenka pridėti (ir pabrėžti), kad Lietuva (kaip ir Lenkija) nustojo plačios autonomijos, buvo priskirta prie Rusijos, buvo įvesti rusų įstatymai (panaikintas Lietuvos Statuto teisyne), įvesta Rusijos baudžiaminkams, negu iki tol buvusi Lietuvoje.

Waterbury, Conn.

ALT'o pravestame Vasario 16 minėjime, Lietuvos laisvinimo reikalams aukotojų sąrašas.

Po \$50. — Brooklyn Baking Co. sav. A. Staškevičius.

Po \$25. — Liet. Nepriugulmingas Polit. klubas, Liet. Piliečių Polit. klubas, Thomas Matas.

Po \$20. — Kleb. kun. A. E. Gradeckas, Zigmās Karalius, Juozas Kirvelaitis.

Po \$15. — Juozas Pagareckas, Po \$11. — A. K. G. Čampės, P. M. Gureckai, P. E. Stupelėliai ir V. G. J. Valiuliai.

Po \$10. — S. J. Bajorinai, Ed. Bazėnas, A. Bernotas, C. E. Bogušai, J. A. Brazauskai, J. B. Budžinauskai, P. J. Gaižučiai, M. E. Gureckai, J. Katičiai, Keniausių šeima, K. E. Kiaunės, L. L. Končai, Ignas Kriaučiūnas, Vl. Levanas, V. O. Mačiokai, A. J. Madeikiai, J. McNellis — miesto meras, V. Mileška, J. Muraška, A. M. Pesiai, V. J. Puodžiūkaičiai, J. A. Raugaliai, Joe Samoška, K. T. Seliokai, J. E. Slivinškai, J. Stapulionis, J. Svarplaitis iš N. Y., J. H. Satai, M. O. Tonkūnai, K. S. Urbšaičiai, A. E. Vaišniai, P. Valantiejus, P. G. Valūnai, Ad. Varkalas, V. A. Varneckai, Dr. Vita Vileišienė, Dr. Petras Vileišis, Zemaityčiai šeima.

Organizacijos: Liet. Darbininkų s-gos 5-ji kuopa, Liet. Karių Ramovė, Liet. Moterų klubas, Liet. Vyčių s-gos 7 kuopa, S.L.A. 11 kuopa, šv. Vardo d-ja.

Po \$5. — Komp. A. Aleksis, adv. J. Ališausky, M. Andrikytė, adv. C. E. Balanda, vaitininkas J. Bendrleris, V. Blaudzionis, M. Bogaža, V. U. Bradūnai, J. Brogys, A. Davičikienė, Thomas Deliniks, J. Eidukas, A. J. Gyliai, Br. Grušaitienė, A. Igaunis, K. Jatužis, P. Jokubauskas, Vl. Jonušauskas, M. Karinauskienė, J. G. Kazlauskai, P. Kovinas, M. I. Kleinaičiai, prof. Ig. Končius, V. V. Kuzmickai, J. Laudinskas, M. Lisauskas, St. Liutkus, V. M. Marūnai, adv. V. P. Matusavage, A. L. Matonai, Alb. Melnikas, F. Mileckis, J. Montvydas, V. E. Norvaiša, Al. Norkeičius, E. J. Norvilai, William Pace, A. Paliulis, J. Palulis, K. Paliulis, P. Paliulis, Br. Patrauskas, A. Petrokaitis — Tony's Superette, J. Puodžiūnas, N.

nurodo kelią į tolimesnę progresą, siekiant geresnės sveikatos ir ilgesnio gyvenimo visiems žmonėms.

Lituanistinės mokyklos mokiniai \$2.65; Bevardis \$2.25 ir

Suolis į mirtį. — Australų parašutininkų čempionas Donald West, 29 metų (viršū), užsimusė Adelaidė. Nuotrauka prieš pat mirtį buvo padaryta kito parašutininko fotokameros, įrašytos šalme.

Raubienė, K. Sapelka, A. Ir. Šatkauskai, Dr. W. Shukaitis, adv. J. V. Smolkskis, Ray E. Snyder, A. E. Stankevičiai, V. S. Stankevičiai, Mar. Stankevičienė, St. Strikulis — Market, V. Sidlauskas, P. Sikšnius, J. Šmulkštys, D. J. Šlapkūnai, J. M. Taruška, Mrs. Suz. Tammošaitis, J. Toleikis, J. P. Trečiokai, D. Uogintienė, J. Valkauskas, E. Valūnienė, V. Vaitkus — sav. "Spauda", Br. Vasenauskas, Vl. Vaškėlis, J. N. Veličkai, adv. P. F. Zailckas, Silv. Zdanis.

Organizacijos: ALRK Moterų s-gos 43 kp., ALT Sandaros II kuopa, Am. Liet. Tautinė s-ga, BALF'o sk., Gyv. Rožančiaus draugija, Kristaus Kančios Arkibrolija, Maldos Apaštalavimo d-ja, Maž. Liet. Bičiuliai, Liet. Fronto Bičiuliai, šv. Juozapo parap. choras, Tėvynės Myletojų d-ja, Treitinių d-ja, Treitinių Kongregacija.

Po \$3. — A. B. Balsiai, Sof. Macienė.

Po \$2. — J. Ciplys, J. Kana pka, Z. Katarskas, Krisiūnas, D. Kurienė, A. Kušlis, P. Levanauskas, S. Trumpkus, V. Valteris, K. Valuckas.

Po \$1. — J. Girdzijauskas, Kulšauskienė, J. Kurienė, Liesumaitienė, V. Petruškevičienė, E. Skladytė, O. Smotas.

— \$50. Įžangos pajamų \$69.50. Iš viso surinkta: \$1,216.90.

Waterburio ALT'o Valdyba reiskia nuoširdžią lietuvišką padėką kiekvienam aukotojui, taipgi kleb. kun. A. E. Gradeckui, komp. A. Aleksui, J. Ambrozaičiui, J. ir V. Gelumbauskams, V. Vaitkui, Gr. Maurutienei, S. Macienei, A. Zemaitiui, K. Urbšaičiui, A. Jarui, radijo val. vedėjams: A. Paliuliui ir J. Adomaičiui ir visiems kitiems, prisidėjusiems bet kokia nemokama parama bei darbu.

Waterburio ALT'o Valdyba.

Komekono apyvarta

Komekon (Comecon) — komunistiškeskaja ekonomija vadinama sovietų bloko tarpusavė prekybos ir pramonės mainų apyvarta įvesta, kad satelitai negeistų stoti į Vakarų Europos Bendrąjį Rinką. Varšuvos juokdariai praneša, kaip komekon veikia:

Gomulkinė Lenkija gamina molinius gaidukus ir juos kaip kelių dienų viščiukus iškeičia su ekoslovakais į mažus parsiukus, tuos parsiukus išaugina ir eksportuoja kaip kiaules į Sovietų Rusiją, apmokėti už specialų molį, kurį iš Rusijos importuoja moliniams gaidukams gaminti.

Pirkite JAV TAUPYMO BONUS

A. D. JOTEKIS Ir vėl 1863 metų sukilimas

1. Gerb. kun. dr. J. Vaišnora MLC. gyvenęs Romoje, jau trečią kartą pateikia visuomenei 1863 metų sukilimo Lietuvoje, lenkmečiu vadinama.

1863 m. birželio mėn. 17 dieną, Munchene (Vokietijoje) jis skaitė paskaitą — Dvasiškijs vaidmuo 1863 m. sukilime — kun. dr. J. Avizos 25 metų kunigavimo ir birželio mėn. žiauriųjų įvykių (1940 m. lietuvių vežimo į Sibirį) minėjime.

Dešimtoje Studijų savaitėje, Königs-winter'e (V. Vokietijoje) 1963 m. rugpjūčio mėn. 7-14 d.d. vėl jo paskaita — 1863 metų sukilimas —, o Frontininkų žurnale "Į Laisvę" visa paskaita, be jokių pakeitimų yra išspausdinta pirmuoju straipsniu, pasirašyta Dr. V. M. (žurnale — Į Laisvę — tekstas pasirašytas Dr. V. M. yra kun. dr. Vaišnoros paskaitos tekstas; skaitytas Königswinter'je, nes jis yra visiškai identiškas su studijų savaitės dalyviams išsiuntintu jo paskaitos tekstu).

Munchene — kun. dr. J. Vaišnora smulkiai išdėstė kunigų dalyvavimą 1863 metų sukilime Lietuvoje (jie ne tik sukilime rėmė, bet ir aktyviai dalyvavo), nurodė, kad sukilimui, kaip Lenkijoje, taip ir Lietuvoje vadovavo Varšuvoje pasiskelbusi liaudies vyriausybė (Rząd Narodowy), kad kunigai (taip pat bažnyčios ir vienuo-

lynai) daugiausia nukentėjo ir žymiai daugiau nukentėjo, negu Lenkijoje.

Gerb. prelegentui buvo priminta (žiūr. Naujienos 1963 m. liepos 19-20 d.d.), kad jis dėstė lenkų tezę ir buvo pabrėžta, kad jo paskaita būtų tikusi lenkiškajai patriotinei auditorijai, nes Lietuvos kunigų ir lenkų (bei sulenkėjusių dvarininkų) aktingas dalyvavimas kovose prieš žiaurią rusų administraciją už religiją bei lenkiškumą ir siekimas atstatyti Lenkijos valstybę su Lietuva unijos ribose, yra malonus kiekvienam lenkui, ko lenkai visuomet siekė ir siekia iki šiai dienai. Todėl, kun. dr. J. Vaišnora buvo priminta, kad Lietuva būtų buvę geriau pasilikti neutraliai ir nedalyvauti tame lenkiškame sukilime.

Kun. dr. J. Vaišnora nesutinka, kad lietuviams būtų buvę naudingiau pasilikti neutraliai (kaip pamintysime toliau iš jo paties žodžių), ir išnaudoti galimybę — nepalaikyti rusų politinį lenkams — savam, lietuviškam reikalui. Kun. Vaišnora minėtame ilgame straipsnyje "Į Laisvę" dėsto lenkų sukilimo priežastis, paties sukilimo eigą, pasiremdamas lenkų sukilimo aprašymo autoriais (J. Grabiec — Powstanie styczniowe, Warszawa, Wydawnictwo materiałow do historii powstania 1863-64, Lwow 1888; P. Kubicki, Bojownicy kapłani III, ir Między Senowé I), ir sako kad "1863 m. sukilimas buvo 1831 m. sukilimo paseka ir priežastis. Po nepavykusio ankstyvesnio sukilimo, Lenkijos

autonominė karalyste buvo faktiškai panaikinta, Lietuva (po 1831 m. sukilimo A. D. J.) buvo auterijota, daugybė žmonių buvo sukilimo maišatyje, dar daugiau buvo ištremita į Rusijos gilumą, uždaryta daugybė vienuolynų, daug bažnyčių paversta cerkvėmis, veiklusis vidurinės mokyklos uždarytos, o jų vietoje steigiamos rusiškos. Sukilime dalyvavusių dvarininkų dvarai buvo konfiskuoti, kaip lygiai ir visi dvasininkų dvarai. Unijotai varu suvaryti į pravoslaviją. Vilniaus universitetas uždarytas 1832 m., panaikintas Lietuvos Statutas 1840 m." (žiūr. "Į Laisvę", pusl. 2-3).

Taip priešą pats kun. dr. J. Vaišnora pirmojo Lenkmečio rezultatus Lietuvoje, kuri kovojo kartu su Lenkais prieš Rusiją. Respublika (Lietuva-Lenkija) turėjo tuomet labai plačią autonomiją Rusijos imperijos ribose (personalinė unija su Rusija, atstovaujama caro brolio Konstantino Lenkijoje — Varšuvoje).

Prie tų didžiulių nuostolių, kuriuos Lietuva apturėjo dėl nepavykusio sukilimo (kuriuos patiekė kun. dr. J. Vaišnora) tenka pridėti (ir pabrėžti), kad Lietuva (kaip ir Lenkija) nustojo plačios autonomijos, buvo priskirta prie Rusijos, buvo įvesti rusų įstatymai (panaikintas Lietuvos Statuto teisyne), įvesta Rusijos baudžiaminkams, negu iki tol buvusi Lietuvoje.

Pažymėtina taip pat, kad 1831 metų sukilimas Lietuvoje buvo daug stipresnis, negu pačioje Lenkijoje. Ir buvo laikoma si nuomonė, kad sukilimo rezultatas turės Lietuvoje išsispėsti. Sukilimui vadovavo iš Varšuvos lenkų sukilėlių tautinė vyriausybė, kurios priešakyje stovėjo lenkas, kunigaikštis Adam Czartoryski, Lietuvos sukilimo komitetai sudarė, Vilniuje: Vilniaus maršalka S. Szumski, A. Gorecki, L. Zambricki, Ed. Römer, I. Hrebnicki, M. Balinski, V. Pietkewicz, kuris veikė su Varšuvos sukilėlių vyriausybė (Jų pavardės parodo jų tautybę).

Sukilimą Lietuvoje pradėjo raseiniškiai — 1831 m. kovo mėn. 31 dieną. Sukilėliams vadovavo Suchoszewski, Gruszewski, Dobrastaw, Kalinowski ir jie tuoj užėmė Raseinius (Ir jų pavardės nusako jų tautybę).

Sukilimo tikslas buvo — atstatyti Lenkijos nepriklausomybę su Lietuvos žemėmis unijoje su Lenkija — praktiškai paversti Lietuvą Lenkijos provincija, ko lenkai (unijų metu — Jogailos ir Liublino) visuomet siekdavo. Sukilėlių kariuomenei sudaryti reikėjo įtraukti valstiečius — baudžiauninkus Lietuvoje ir jiems skelbti, kad kovojama su rusų pravoslavija už katalikų religiją. Tai buvo suprantama, priimtina ir lenkams ir jų valstiečiams. Tačiau, tie tikslai turėjo mažesnę reikšmę, pirmon eilėn, sukilimo vyriausybės pirmi-

ninkui kunigaikščiui A. Czartoryskiui.

Czartoryski's buvo žinomas Vilniaus masonų ložės aktingas narys ir vadovavo iš Varšuvos (sic!) kunigų ir lenkų dvarininkų organizuotam sukilimui už katalikybę prieš rusų pravoslaviją, kaip tuo metu Lietuvoje buvo žmoniems skelbiama (Tos pačios masonų ložės atžala prof. M. Römer'is, vėliau dirbo Lietuvoje, buvo universiteto rektorius, kuris dėl lenkiško netako susirinkimo metu, turėjo apiešti rektoriatimą). Czartoryskio vaidmuo sukilime turi ypatingos reikšmės. — Gaila, kad nei kun. dr. J. Vaišnora, nei kiti sukilimo autoriai savo raštuose to neisklė. Ypatingai jo veikla turėjo rūpėti kun. dr. J. Vaišnora.

Pradėtas Lietuvoje raseiniškių (1831 m. kovo mėn. 31 d.) sukilimas greit plėtėsi, bet operacijos prieš rusus tolyn sunkėjo. Pakartotinai Lietuvos sukilėlių prašoma iš Lenkijos pagalba, Czartoryskio buvo vilkinama. Tik po keleto prašymų pagaliau buvo išsiųstas generolo Gelgauto (jo dvaras prie Nemuno — Gelgaudiškiai) divizija Lietuvos sukilėliams pabelbėti. (Bus daugiau)

Aukokite "NAUJIENU" MAŠINŲ FONDUI

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS... DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS...

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU, IR SLAPUMO TAKU, CHIRURGIJA... DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON...

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS...

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... DR. A. KAVALIUNAS VIDAUŠ IR KRAUJO LIGOS...

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS... DR. J. MEŠKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS...

DR. A. MONTYVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija...

DR. L. SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR SLAPUMO TAKU CHIRURGIJA... MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI...

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WIlbrook 5-9209

Naujienu administracija turi daug graziu ir nebrangu knyg...

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS...

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS...

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

DR. G. SERNER LIETUVIU AKIU GYDYTOJAS... DR. Ant. Rudokas, Opt.

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai - pilna aprada... MOVING Apraustas perkraustymas...

GRADINSKAS

SPALVOTA TV... SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS...

Pamokos naujiems ateiviams

Zmonių santykių (Human Relations) komisija...

Sveikiname Zolpi sulaukusį 72 metų

Sveikiname Silvestra Zolpi, šiandien minintį 72 savo gimtadienį...

1892 m. kovo 19 d. Silvestras gimė Raseinių aps. Stulgių kaime...

1910 metais Silvestras atvažiavo į Ameriką... Jiedu išaugino šeimą...

Bridgeportietis. ŠAKIŲ KLUBAS Rengiamas šaunus pavasarinis susibūrimas...

sokių naudingų amatų, bet pagrindiniai skaitymo, rašymo, anglų kalbos ir matematinės...

Tauriam lietuviui patriotui ir nuoširdžiam Lietuvos laisvinimo darbu talkininkui, "Dainavos" ansamblio meno vadovui, MUZIKUI STEPUI SODEIKAI mirus, jo seserį Salomėją Petravičienę, brolius Valerijoną ir Povilą ir visus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

Mirė kovo 15 dieną 7:10 val. vakaro Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 19 dieną, 10:30 val. ryto iš koplyčios kūnas bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kur bus laikomos gedulingos pamaldos.

PADĖKA MOSŲ BRANGIAM DEDEI A. A. PROFESORIUI VIKTORUI BIRŽISKAI

1964 m. sausio mėn. 27 d. Chicagoje mirus, nuoširdžiai dėkojame visiems velionį sunkioje ligoje, globojusiems, šelpusiems, gydyjusiems...

1964 m. kovo 28 dieną sueina 10 metų nuo mirties. Jo mirties sukaktį minint š. m. kovo mėn. 21 dieną, 8:30 val. ryto bus atlaikytos iškilmingos šv. mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5526 So. Claremont Ave.

Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti. ŠEIMA

ave., Bethlehem church, 1925 So. Loomis ave., Fellowship House, 831 W. 33rd st., Gads Hill Center, 1919 W. Cullerton ave., Neighborhood Service, 1831 S. Racine ave., St. Pius, 1909 S. Ashland ave., Salvation Army, 3053 Normal avenue.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Merquette Parko Namų avininkų susirinkimas įvyksta kovo 20 d. 7:30 val. vak. 6820 So. Washenaw Ave.

Panevėžiečių klubo metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo mėn. 22 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Jaunimo Centre.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

LOVEIKIS KVIETKININKAS

BEVERLY HILLS GELINČIA GĖLĖS VISOMIS PROGROMS 2443 WEST 63RD STREET

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET Tel.: GROvehill 6-2345-6

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6345 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

NARIAI Chicagoje Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PETRAS BELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

Kikiai aukojo \$25.00

Elzė Kikienė ir josios vyras Juozas Kikis, patyrę, kad Naujienos yra pasiryžusios įsigyti naujų mašinų dienraščiai pagerinti, paaukojo į "Naujienų" Mašinų Fondą \$25.00.

Savo laiku Elzė Kikienė yra dirbusi "Naujienų" ofise. Ji buvo telefono operatorė. Ji turi aiškų tarėną ir gražiai kalba angliškai, tai jai labai lengva buvo priimti garsinimus ir sujungti telefono linijas.

Juozas Kikis, Pirmojo Pasaulio Karo veteranas ir ilgametis Amerikos Legiono narys, ilgus metus gyveno 18-oj kolonijoje. Čia jiedu susipažino, susituokė ir dabar laimingai gyvena Northsideje.

Kaip Elzė Kikienė, taip ir josios vyras Juozas yra seni "Naujienų" skaitytojai. Jis nori, kad jų dienraštis būtų pagerintas.

Nuoširdi padėka abiem Kikiams.

"Naujienų" Mašinų Fondas

Rojų lovos nereikalingos

Sovietų Sąjungoje ir jos satelituose lovos išeina iš mados, nes nebereikalingos, nes: rašytojai ir artistai guli ant savo laurų; valdininkai miega biuruose; studentai pamokose, o partija visą laiką buči ir priešas nemiega, raudonoji kariuomenė visą laiką eina sargybą, o visi kiti sėdi (kalėjimuose).

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos
(Standartinės ir Automatinės)
ir motorų remontas.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. MEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6-ms vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS SIUNČIA
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U.S. Departmente of Justice ir paskelbta U.S. Departmente of Commerce

COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CA 5-1864 ir WA 5-2737

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Tel. WA 5-2737

Didelis pasirinkimas medžiagų ir visų kitų siuntiniams tinkamų prekių žemesnėmis negu kitur kainomis. Prieš sudarydami siuntinius patikrinkite mūsų kainas.

Istaigos vedėjas EDV. ZUKAUSKAS ir VYT. ZUKAUSKAS.

Abiejuose skyriuose galima užsakyti labai prienamomis kainomis maisto siuntinius iš Danijos, taip pat akordeonus, siuvas ir rašomas mašinas iš Europos ir įvairias prekes, net šaldytuvus ir automobilius iš Sov. Sąjungos sandėlių.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Socialinė apsauga

Į klausimus atsako Max M. Laff, Social Security Administration,
111 N. Wabash Ave.,
Chicago

KLAUSIMAS: Aš manau ateinančiais metais eiti į pensiją. Ar galite patarti, kada turėčiau tuo reikalu kreiptis į Social Security įstaigą?

ATSAKYMAS: Prieš sulaukdamas 62 metus amžiaus, kiekvienas asmuo turėtų pasitarti su savo socialinės apsaugos įstaiga. Įstaiga duos visą informaciją, reikalingą norint apsispręsti, ar verčiau dabar išeiti pasitraukimo į pensiją aplikaciją. Jei asmuo apsispręs tuo metu nerašyti aplikacijos dėl pasitraukimo į pensiją, jis vėliau turi:

a) Kreiptis į savo social. apsaugos įstaigą per 3 mėnesius prieš nustodamas dirbti, arba b) tuojau, kai tik sužinos, jog tais metais nebegali uždirbti per mėnesį daugiau kaip \$100 tarnaudamas arba pats savo verslu besiversdamas, c) taip pat per 3 mėnesius anksčiau savo 72 metų sukaktuvį, nepaisant ar dirbant ar ne, kadangi nuo tos datos toks asmuo gali gauti pilną savo pensiją, nesvarbu kiek iš šalies uždirbtų.

Mėnesiniai čekiai (benefitai) negali būti išmokami atbuline data už ilgiau kaip 12 mėnesių prieš tą mėnesį, kuriame aplikacija buvo įteikta.

KLAUSIMAS: Kokios buvo šiais metais socialinės apsaugos mokesčių ratos iš savęs besiverčiantiems? Ar mokesčių ratos pasikeis?

ATSAKYMAS: Socialinės apsaugos mokesčių ratos iš savęs besiverčiantiems (self employed) yra tokios:

Kalendoriniai metai:	Mokesčių ratos:
1956	3%
1957-58	3-3/8%
1959	3-3/4%
1960-61	4-1/8%
1962	4.7%
1963-65	5.4%
1966-1967	6.2%
1968 or later	6.9%

(Jei iš savęs besiverčiantis asmuo praneša savo pajamas fiskalinių metų pagrindu, tuomet mokesčių rata yra tokia, kuri nustatyta kalendoriams metams, kuriais fiskaliniai metai prasidėjo).

PILDAU TAKSUS, VEDU BIZNIO KNYGAS KAZYS BUKAUSKAS
4917 W. 14 St., Cicero, Ill.
OL 6-1123
Vakarais nuo 6 iki 9, šeštad. nuo 10 iki 6. Trečiad. ir sekmd. pagal susitarimą.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel: Rpublic 7-1941

DĖMESIO! DĖMESIO!
Greitu laiku bus didžiulis išpardavimas: medžiagų paltams, kostiumams, suknelėms ir kitokių prekių, kuriose geriausiai tinka siuntimui į Lietuvą. Siunčiame visokių rūšių ir dydžių maisto siuntinius. Akordeonai, rašomos mašinės, siuvas mašinos ir net pianinai bei automobiliai. Visais siuntinių reikalais kreipkitės į lietuvių kompaniją

WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. 60629 TEL. 471-1424

NAUJIENŲ KONCERTO DAINININKĖS

Paveiksle matome Jubiliejinio Naujienų koncerto dainininkes. Iš kairės į dešinę viršuje: Genovaitė Mačytė ir Josephine Milevičiūtė; apačioje: Jonė Bobinienė ir Genovaitė Peškienė. Jos kartu su kitomis Alice Stephens dainininkėmis balandžio 26 dieną Lietuvos Auditorijoje dainuos 50 metų sukakties koncerte. Kviečiame čikagiečius tą dieną pasiklausti gražiai dainuojamų lietuviškų dainų.

8 gengtserių byla

Kriminal. teismo teisėjas F. Emmet Morrisey atmetė gengtserių advokato reikalavimą atskirai teisti kiekvieną iš 8 teisiamųjų gaujous narių, kurie 1963 metų vasarą bandė apgauti draudimo kompaniją. Vyriausias teisiamųjų yra žymus kriminalo sindikato šūlas Marshall Caifano, 49 metų amžiaus, kiti septyni jo konspiracijos sėbrai.

Caifano su sėbrais mėgino suvaidinti sunkvežimio apidū. Seimininkui nepaklausius, vienas vaikėzas jį pradėjo apdraudus neva už plėšikų pagrobtais brangenybes. Tardymas nustatė, kad tame sunkvežimyje gauja gabeno tik \$700 vertės vielų kamuolius ir juos buvo apdraudę \$48,000 sumai! Jiems teismo diena nustatyta gegužės 7 d.

Vaikai vertėsi padegiojimu

Trys St. Fidelis parapijinės mokyklos 3 skyriaus mokiniai — Richard Novak, 2734 No. Artesian ave., Richard Radzik, 2734 Crystal st., ir Michael Digiola, 1447 NW Wash-tenaw ave., visi 9 metų amžiaus, pagauti bebandant padegti Kanados laivo Lachinedoc kabiną Chicagos upėje, prisipažino paskutinių savaitę bėgyje padegę apie 20 gaisrų. Jie papasakojo, kaip jie tariai darė. Išgalvoję savotišką liepsnasvaidį iš tuščių insekticidų skardinėlių su švirksmais ir pripylę degalų tokias padegtas "bombas" mesdavo į taikinius. Į Lachinedoc laivo kapitono kabiną metę "bombą", kadangi buvę supykę, nieko nerasdami naudingo pasiplešti. Vienas vaikėzas, Novak, kartu su Radziku kovo 13 dieną bėmetant skardinę į 30 pėdų žvejų valtį, pririštą prie Michigan avenue tilto, pats apdegė ir šiuo metu yra ligoninėje.

Trys verčiasi plėšikavimu

Į John Aldrich, 75 metų amžiaus, namus 6501 So. Hermilage ave., praėjo antradienio vakare pro neuždarytas jauni-nes duris suėjo trys šaujami vaikėzai. Vienas nešėsi šautuvą, kitas geležinį laužtuvą (crow bar) ir visi buvo apsilvilę juodais odiniais švarškiukais ir apsirėję juodais šalikais.

Penkių narių šeima tuo metu bežiūrint televizijos, vaikėzai liepė gultis ant grindų. Seimininkui nepaklausius, vienas vaikėzas jį pradėjo smaugti, o antras laužtuvu smogė į galvą. Po to valkalto iškratė visą namą, bet nieko patinkamo neradę, išėjo nieko nepadėję. Aldrich atvežtas į šv. Kryžiaus ligoninę.

Puikybė

Mama su dukra lauke kabinėja džiovininti išplautus baltinius, ir staiga šniūžda dukrai: — Rožyte, bėk greičiau, šis atnešk mano šilkinį kimono, bėk!

— Ale, mama, šilkinis kimono nė nenaudotas. Kam jo prireikė? — klausia Rožytė.

Mama: — Bėk, nesiteirauk! Noriu, kad kaimynės ana pamatytų iš pavydo persprogtų!

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA kviečia visus dalyvauti "Tos-cos" operos spektakliuose, kurie įvyksta balandžio 19 d. 3 val. p. p., balandžio 25 d. 8 val. vak. ir balandžio 26 d. 3 val. p. p. Studebaker teatre 410 So. Michigan Ave. — Bilietai gaunami "Marginiuose", 2511 W. 69th St. kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., pirmad. ir ketvirtad. iki 8 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p. Bilietų kainos: \$7, \$6, \$5, \$4 ir \$3. Ten pat galima įsigyti ir autobuso bilietus. "Marginių" telefonas PR 8-4585. Paštu bilietai užsakomi, siunčiant atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, laiške nurodant spektaklio datą ir bilieto kainą, šiuo adresu: Lithuanian Opera of Chicago

2511 W. 69th St.
Chicago, Ill., 60629
(Sk.)

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namy Statyba ir Remontas
DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
iš lauko ir vidaus, sienų popieria-
mas, sienų dekoravimas paveikslais
(murals ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKONAS
Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.
STOGŲ DENGIMAS IR RINOS

MES TAI SOM, DAŽOM RINAS, nu-
teikamuosius vamzdžius ir ištepam
smalio vidų ilgesniam naudojimui;
naujos rinos išsamos iš nerūdijan-
čio metalo, kurio nereikia dažyti.
Plokščių ir iškelto stogų taisyimas,
perdažymas, smalinimas ar naujai
uždengimas. Kaminai ir "smoke-
stack" pertaisomi ir užtaisomi —
"tuckpointed". Mes atliekam lauko
dažymo, mūro užtaisymo — "tuck-
pointing" ir cemento darbus.
PILNAI APSIDRAUDE. Darbas ga-
rantuotas. Nemokamas įkainavimas.

Atidara visą laiką.

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šilto oro pučiamus pečius,
vandens boilerius ir oro vėsintuvus.
Vieninteliai iš lietuvių turime miesto
leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Ofiso tel. 277-1442
JUOZAS ZEMAITIS OL 7-0412
VICTOR SKADE ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
šius rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus namus.
Irengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaitinimai nemokamai.
Turio leidimus dirbti mieste ir
užmiesčiuose.

Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447

TRUMPAI

— **Filatelistų dr-jos susirinkimas** įvyks trečiadienį, kovo 25 d., Jaunimo Centre. Pro-gramoje numatytos pašto ženklų apžvalgėlės ir paskaita apie Tautinę Skautų Stovyklą 1938 metais. Pradžią 8 v. v.

— **Spalvota televizija smarkiu** tempu žengia į priekį, Čikagoje per dieną vidutiniškai yra šešiolika valandų. Geru aparatu žiūrėti spalvotą programą yra didelis malonumas. Kas nori spalvotą programą pamatyti, gali nuvažiuoti į Gradinsko televizijų, radijų, vokiškų HI FI stereo ir oro vėsintuvų krautuvę, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. Gradinskas parduoda spalvotus aparatus su labai gera garantija. Gradinsko krautuvės skelbimas yra "Naujienose" kasdieną.

— **Čikagos Aukštesniosios Lietuvos Aukštesniosios Tėvų Komitetas** yra išsiuntinęs tėvams aukų lapus mokyklos metraščių išlaidoms padengti. Aukų lapų grąžinimo terminas baigėsi kovo mėn. 1 dieną. Dar daug tėvų nėra grąžinusių aukų lapus. Tėvų Komitetas prašo tėvų, negrąžinusių aukų lapus, kuo skubiau išsiųsti juos grąžinti, šeštadieniais budinčiam T. K. nariui mokyklos patalpose; kitu laiku įteikti T. K. išdiniuku T. Tamošiūniui, 3214 W. 61 Pl., tel. GR 6-4967 arba mokesčių rinkėjui A. Repšiu, 6840 So. Campbell Ave., tel. HE 4-6271. Dar kartą primename, kad metraščių išlaidoms išlaidas bus galima padengti tik tuo atveju, jei tėvai pasistengs parinkti aukų ir patys paaukos. Šis rūpestis nėra vien T. Komiteto, bet visų mokyklos tėvų.

Tėvų Komitetas.

— **JUOZAS BACEVICIUS** pildo įvairias INCOME TAXŲ blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9-9 val. vak. BELL REALTY, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GERAS MŪRAS, 4 kamb., gazu šild., 55 ir California, 3 nuomos, karpetai, 50 pėdų lotas, garažas, geležinė tvora. \$30,500.

NAUJAS 6 KAMB. MŪRAS, alum. langai, karpetai, garažas, blokas nuo M. Parko. \$22,000.

SAVININKAS FLORIDOJ, pigiai atiduoda, arti M. Parko, prieš 10 metų statytą mūro rezidenciją tik už \$28,000.

TIK DEL LIGOS už \$22,900 2 aukštų mūras, gražūs 5 ir 6 kamb. butai. LUXUS 2 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šild., karpetai, garažas, \$32,900. VERTINGAS 4 KAMB. mūras, "air condition", platus lotas, šalia garažas, \$18,900.

PRASOME PAS MUS TEIRAUTIS DEL VISOKIŲ NAMŲ IR NEJUDAMO TURTO.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534
SUSITARUS PILDOME INCOME TAXUS

1. KEPYKLA (bakery) su visais įrengimais, 2 namai ir tuščias sky-pas. 37,000 dol.
3. TAVERNA, LIKERIŲ KRAUTUVĖ ir 2 aukštų mūrinis. 7,000 dol. bruto pajamų 1 mėnesį. Kaina nuže-minta iki 29,000 dol.
5. 5 BUTŲ MEDINIS, 240 dol. pa-jamų 1 mėnesį. Mokesčiai tik 115 dol. Pilna kaina 26,500 dol.
6. 3 BUTŲ MŪRINIS, 4-5-2 1/2, 2 ma-šinių garažas. Svarūs tvarkingi butai. 24,500 dol.
9. 2 BUTŲ MŪRINIS, 6 ir 7 kamb. 2 karšto vandens boileriai. Pensininkas parduoda tik už 25,000 dol.

11. 6 KAMB. MEDINIS. Labai SVA-RUS ir TVARKINGAS. Mokesčiai tik 96 dol. Atiduoda už 16,500 dol.
12. 5 KAMB. MŪRINIS. RŪSY įren-gtas SVĖČIŲ KAMBARYS. 19,500 do-lerių.
13. 2 METŲ MŪRINIS (bi-level) vie-nos šeimos LIUKSUSINIS NAMAS. Statytas pagal užsakymą. Tikrai ver-tas 23,500 dol.
14. 2 BUTŲ MŪRINIS. 2 auto. gara-žas. Pilnas rūsys. Gazo šiluma. Tik 23,000 dol.
15. 3 BUTŲ MEDINIS. 6-6-5. Arti šv. Antano mokyklos. 25,000 dol.

ŠATAS REALTY

4936 WEST 15th STREET CICERO 50, ILLINOIS
Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

5 1/2 KAMB. MŪRINIS, 3 metų senumo, arti Marquette Parko, numazinta kaina. \$17,200.

2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 7 metų senumo, po 5 1/2 kamb., platus sky-pas, karšto vand. šildymas, Marquette Parko, numazinta kaina. \$41,900.

5 1/2 KAMB., 3 MIEG., MŪRINIS, 9 metų senumo, gazu šildymas, arti 70th ir Kedzie. Tik \$19,500.

BUTŲ NUOMAVIMAI INCOME TAX

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL-REALETY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave — PProspect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIO PASIRINKIMAS
APDRAUDA NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

MŪRINIS 2 butų po 5 kamb., gazo pečiaus šild., 23 ir Christiana, mažas įmokėjimas, geros pajamos.
MŪRINIS 3 butai, 2 po 7 ir 4 kamb., MŪRINIS, garažas, 1 butą tuoj gal-
SIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET Tel. CL 4-2390

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REGISTERED NURSES
Modern 228-bed JCAH fully accredited general hospital expanding to 450 beds by 1967. On beautiful Clear-water Bay, 30 minute drive from the heart of Tampa and St. Petersburg; 10 minutes from Florida's most beautiful beaches. Openings on all tours of duty and in all services. 90 doctors on staff; specialists in all fields of medicine. Exc. pers. policies, many extra benefits and opportunities for advances. Merit raises with review at 6-12 months, every year thereafter. Apply, write Personnel Director.
MORTON F. PLANT HOSPITAL
323 JEFFORDS STREET
CLEARWATER, FLORIDA

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 kambarių butas (2 miegamieji), pirmas aukštas. Space gazo šiluma. 6727 So. Paulina Street. Tel. HE 4-4095

RENDUOJAMI 3 KAMBARIAI. Silu-ma, elektra, gazu. Virtuvė ir 2 mie-gamieji. Su baldais ar be baldų. Joe Gilbauskas, 3150 So. Emerald, is užpakaliu.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

80 AKRŲ
2-vi mylios nuo 12-to kelio. Fairchild, Wisconsin, 36 x 46 tvartas, 12 x 12 A Gredas pieninė, 6 kamb. gyvenamas namas, yra šaltas ir karštas vanduo, vonia su "toiletu", šildomas pečiaus, 40 akrų dirbamas, 15 akrų miško, li-kus žemė — ganykla. Kaina \$9,300.
Rašykite: Box 146,
LYONS, ILLINOIS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parū-piname paskolą, visokeriopą apdrau-da, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

ŠIMKUS
REALTY — NOTARY PUBLIC
Vertimai, leidimai, nuomos, paskolos ir įvairūs patarnavimai.
4259 S. MAPLEWOOD AVE.
UZPILDAU INCOME TAX
CL 4-7450 arba YA 7-2046

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ, — mūrinis, 2 butai ir krautuvės patalpa, central. šildymas, extra sky-pas, 2 garažai. \$16,000, imokėti \$2,000.
A. NORKUS REAL ESTATE INCOME TAX SERVICE
2405 West 51st St. WA 5-5030

NEBRANGIAI
AR SU MAŽU IMOKĖJIMU
parduodamas ar renduojamas namas, 3566 So. Halsted St. Viršuje 6 kam-barių butas, o apačioje taverna su visais įrengimais. Galite pamatyti susitarę su savininku.
MOMENCE, ILLINOIS
Gridley 2-4164

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ su 4 apartamentais ir taverna. Gera vie-ta bizniti. Tel.: RE 5-4293.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros
PARDUODAMA TAVERNA, gerimai išsinešimui ir namas. 2437 W. 47th St.